

100%

NYNÄSHAMN

*Ladda för att
paddla i sommar*

HÄRLIGA
UTFLYKTER

Värmlänningar
& vikingar

TRE TJEJER
PÅ TORÖ

VARSÅGOD
Gratis magasin
om sommarens
höjdpunkter!

Återvinnare i
SKÄRGGÅRDEN

ÄKTA VARA I NYNÄSHAMN

En gång i tiden var många varumärken synonyma med platsen där företaget verkade. Ortsnamnen blev en kvalitetsstämpel som med stolthet berättade om produkternas ursprung. Så visste man till exempel varifrån Arbogapastejen och Arbogaölen härstammade, att kexen tillverkades i Göteborgstrakten, Hönökakan på Hönö, och att Orreforsglaset kom från den egna hyttan i det lilla småländska brukssamhället. För att inte tala om svenskarnas favoritkorv. Den allra sista från just Falun lär ha lämnat fabriken där 2021. Eller som när Arla beslutade att flytta tillverkningen av den klassiska gräddosten från Boxholm till Östersund. Då köpte en lokal entreprenör det övergivna mejeriet och nu finns två varianter av den kända osten – en äkta och en massproducerad. Davids kamp mot Goliat.

Ofta förvärvas småskaliga men framgångsrika tillverkare av multinationella jättar på marknaden, som mer än gärna behåller det inarbetade varumärket men inte tvekar för att flytta produktionen om den kan göras lönsammare på annan plats. Synergieffekter och vinstmarginal blir viktigare än ursprung och traditioner. Inte ens originalrecept förblir heliga i det långa loppet. En motreaktion från oss konsumenter kanske kan ses i ett ökat intresse för det närproducerade, där åtskilliga trots allt föredrar äkta vara.

I Nynäshamn har vi flera varumärken att vara stolta över och värna om. De olika ölsorterna som bryggs på Nynäshamns Ångbryggeri har fått sina namn från olika destinationer i närområdet. Sorundakorven kommer i flera varianter och smaker från fabriken i trakten. De handgjorda pralinerna från Chokladhuset tillverkas på plats i centrum och kaffet från Ziiip rostas i den egna anläggningen vid Hammarhagen. Lokala entreprenörer har tagit fram klädkollektioner och prylar med tryck där Nynäshamn lyfts fram. De färgglada strumporna med fikamotiv från Svensk Husman har blivit en succé, där den rosaskimrande semlan från Müllers självklart finns i sortimentet. I vår kommun kan man köpa livsmedel från lokala gårdar, som kött, ägg eller grönsaker, och numera hittar man också egentillverkad glass av fina råvaror på några av stadens caféer. Närproducerat och småskaligt, på riktigt.

Det finns många lokala entreprenörer som är värda att uppmärksamma och i vårt lika närproducerade magasin 100% Nynäshamn hyllar vi dem gärna och ofta. Årets första sommarnummer är inget undantag och just den här gången visade det sig bli med övervägande fokus på några av alla de kvinnor som är verksamma i vårt spridningsområde. Heja tjejer!

Vi önskar våra läsare trevlig läsning och en riktigt skön inledning på den efterlängta sommaren!

Niclas Axelson & Paulin Sunesson

INNEHÅLL

Ingen fridag för Frida i kajaksäsongen	4
Maria guidar när Kerstin rattar runt	10
Herrhamras tjejer skapar smakfulla grejer	15
Hafsbad från sekelskiftet firar tjugo år	20
Roten till skroten fann näring på Muskö	22
Värmlänningarna har dragit österut	30
Vin och vatten från Charlottes trädgård	32
Vikingar bjuder in till folkfest på Lövhagen	34
Fler evenemang och äventyr i sommar	36
Sommarkryss och sifferjympa	42

PRODUKTION

Ansvarig utgivare Niclas Axelson
Grafisk form Paulin Sunesson
Tryck V-TAB, Vimmerby
Distribution SDR och Postnord
Omslagsfoto Ola Hedin

ANNONS

Säljansvarig Niclas Axelson 070-518 36 95
Annonssäljare Ulla Sämsjö 079-339 47 80
Tips till info@100nynashamn.se
Ges ut av 100% Reklam & Media
 i Nynäshamn AB, Box 13, 149 21 Nynäshamn

FÖLJ OSS

Facebook @100nynashamn
Instagram #100nynashamn
Webb www.100nynashamn.se

LEJONET & BJÖRNEN

VID HAMNBODARNA I NYNÄSHAMN

GLASS
GODA RÅVAROR
ÄNTA KÄRLER
STRÅKAD

KULGLASS
MJUKGLASS
SMOOTHIES

NYHET → HUNDGLASS

HAMNBAGERIET

Hamnbodarna - Fiskargränd 2

NYBAKAT
FIKA
VARJE DAG

EKOLOGISKT
KAFFE-
SORTIMENT

SOMMARDEALS

FALU RÖDFÄRG
ORIGINAL 10 LITER
Lättarbetad slämfärg med hög kulörbeständighet.

649:-

UTOMHUSFÄRG
Beckers Perfekt
25%
rabatt

HÖGTRYCKSTVÄTT
NILFISK E145.4-9 X-TRA
Kraftfull, tyst med slitstark induktionsmotor. Click&Clean-anslutning för tillbehör. Rek. 3 790:-

SPARA 800:-
2 990:-

SEDAN 2003 MED SAMMA LOKALA RÖR
20 år
XL BYGG
OCH NYNÄS BYGGMARKNAD I 40 ÅR

XL BYGG

XL-BYGG NYNÄSHAMN
Hammarhagsvägen 16
Tel 08-520 174 75
www.xlbygg.se/nynashamn
Öppet: Vardagar 06.30-18, lördagar 9-14

Gäller t o m 31/8 2023, så långt lagret räcker.

Ösmo Plantshop

Välkommen till ett utflyktsmål för hela familjen

Trädgårdsdrömmar

Låt dig inspireras!
I trädgården hittar du allt från små perenner till stora buskar och träd.
Välj bland 100-tals olika sorters rosor
- från gammeldags till moderna slottsrosor.

Stort utbud av **snittblommor**
Binderier för alla tillfällen.

Inredning för hem & trädgård

Prova vår populära **BUFFÉ!**
- en vegetarisk smakupplevelse!

Njut en stund i vårt TRÄDGÅRDSCAFÉ
Sitt ner i vårt sköna växthus eller i den soliga trädgården och välj vår populära vegetariska buffé eller fika med hemgjorda bakverk och tårter.

Växtstigen 1, Ösmo. Tel 08-520 272 30. www.osmoplantshop.se
Öppettider i butiken: Mån-fre 10-18, lör-sön 10-16 • Cafét: Mån-fre 10-16.30, lör-sön 10-16

A woman with long blonde hair, wearing a brown helmet, a yellow and black jacket, and grey cargo pants, stands smiling in a storage area filled with kayaks. The kayakers are stacked on shelves and on the floor. The woman is in the center of the frame, surrounded by various colored kayakers (yellow, white, green, orange). The ceiling is made of wooden beams.

”Den här säsongen har Frida tagit in anställda för att ha fasta öppettider, fler turer och kurser”

**ALLA
KAN
PADDLA**

Frida är född och uppvuxen i Nynäshamn. Hon driver Nynäshamns Kajakuthyrning ute vid Lövhagens friluftsområde och spenderar gärna somrarna hemmavid. Inför den här säsongen har hon anställt personal för att kunna erbjuda fasta öppettider och expandera verksamheten. Men om vintrarna flyttar hon till snön och skidåkningen.

TEXT INGMARIE WASS | FOTO INGMARIE WASS & FRIDA WELIN

Det är fjärde sommaren som Frida Welin driver Nynäshamns Kajakuthyrning under egen regi. Utöver att hyra ut kajaker så erbjuder hon även paddelturer och kurser på olika nivåer, både för nybörjare och vana paddlare, till privatpersoner såväl som företag. Den här säsongen har hon tagit in anställda för att kunna ha fasta öppettider samt fler turer och kurser. Frida är övertygad om att "alla kan paddla!".

– Min största grej i livet är att åka skidor och jag har bott både i Kanada och Frankrike.

Under fem år var hon i franska alperna och drev två barer, en i Tignes och en i Val d'Isère.

– Jag vill inte jobba i mina pjäxor, skidåkningen är min frizon, den ska bara vara ett nöje.

När pandemin kom stängde barerna ner från den ena dagen till den andra. Frida flyttade hem och tänkte att det kanske var dags att prova något nytt efter elva vintersäsonger. Hon har alltid drömt om att driva eget, så när pappa Kjelle erbjöd henne att

ta över kajakuthyrningen ute på Lövhagen var hon inte sen med att tacka ja.

– Jag har varit med och hjälpt till väldigt mycket under åren och såg potentialen i hans hobbyverksamhet. Så föll det sig så att det kom en kanonsommar när hemester blev årets fluga på grund av pandemin.

Uthyrningen fick en rivstart. Värre blev det när sommaren tog slut, vintern närmade sig och skidåkningen fortsatt var utom räckhåll.

– Den första vintern var riktigt tung och jag blev ganska deprimerad.

Frida blev sjukskriven från de studier hon påbörjat och fick fokusera på sitt eget mående i stället.

– Det blev så tydligt där och då hur viktigt skidåkningen faktiskt är i mitt liv.

Frida tog sig tillbaka till studierna och läste Event Management på en yrkeshögskola i Stockholm. I utbildningens praktiska delar kunde hon utgå från sin egen verksamhet och potentialen att utveckla den. På så sätt blev det möjligt att tillbringa vintern vid

Riksgränsen, där hon parallellt med sina studier passade på att åka skidor och lärde sig köra pistmaskin.

– Jag har alltid drömt om att köra pistmaskin. I vintras fick jag chansen och då tog jag den.

Men nu är det sommar och Frida är tillbaka i Nynäshamn med kajakuthyrningen i full gång. Säsongen startade redan i maj när Gymnastik- och Idrottshögskolan kom med stora grupper för några dagars kajakpaddling i Nynäshamns skärgård.

– De har kommit hit nästan varje år under snart femton års tid.

Frida har även hållit kurser med Försvarmakten. Förra året skedde det ute vid Yxlö, hos Gittan Hagman Holst och Ture Hagman på Yxlö tours. Då föddes idén till mer samarbete mellan de två aktörerna.

– Jag träffade Gittan på en naturguideskurs för några år sedan. Efter kursen körde hon hem mig och vi klickade direkt. När vi ses blir det ingen snabb fika, det blir en sextimmars. Stoppade man in oss i ett rum så skulle vi gå därifrån med en miljon idéer. Det är roligt. Vi är väldigt lika.

*”Tjejpaddlingarna har jag utvecklat från start.
De är väldigt avslappnade och härliga”*

FOTO PRIVAT

Samarbetspartners.
Gittan Hagman Holst och
Ture Hagman på Yxlö Tours.

Frida berättar att de har massor av idéer och planer tillsammans. Den här sommaren startar de med tjejpaddlingsdagar ute på Yxlö.

”När vi är tillbaka så skiner vi i kapp allihop. Det är magiskt! Det är livet!”

Redan under sin första sommar startade Frida med egna tjejpaddlingar som snabbt blev väldigt populära.

– Det är ett väldigt avslappnat umgänge, prestigelöst. Man kommer som man är. Vissa har varit med flera gånger, andra har aldrig suttit i en kajak. En del kommer själva och andra kommer med en kompis eller släkting.

Paddelgänget möts vid kajakboden ute på Lövhagen. Där håller Frida först en genomgång.

– Sedan paddlar vi ut tillsammans i ungefär en timma, till en bra strand eller en härlig ö. Där äter vi vår medhavda middag, badar om man vill och sedan paddlar vi hemåt i solnedgången. När vi är tillbaka så skiner vi i kapp allihop. Det är magiskt! Det är livet!

I sommar är ambitionen att hålla tjejpaddlingarna lite mer frekvent.

– Jag tagit in en anställd, Jesper, som håller i uthyrningen. Det gör att jag har möjligheten att hålla fler turer och kurser. Jag har köpt mig massor med mer ny tid.

Frida är aldrig nervös inför en tur. Kajakerna är stabila och det krävs mycket för att dom faktiskt ska gå runt. Och inte ens då är det farligt.

– Alla kan hålla andan i femton sekunder och man trillar mer eller mindre ur kajaken om den hamnar upp och ner. Man sitter inte fast i den som många tror.

Innan en tur kan genomföras är det viktigt att ha koll på vädret.

– Det är trots allt Moder Natur vi leker med, och då måste man leka på hennes villkor.

Det är mycket att tänka på både innan turen och under turen. Från vilket håll blåser det och hur mycket? Kommer vinden att vända? Hur har det blåst dagarna innan? Ska det regna eller åska? Hur ser gruppens kapacitet och nivå ut?

En kajakuthyrning är till största delen ett säsongsbaserat företag. De aktiva månaderna är få och infaller under semesterperioden, mitt i sommaren. Men för Frida är det inget problem att jobba när alla andra har ledigt.

– Jag tycker Nynäshamn är den bästa platsen att vara på under sommaren. Här kan man bada

DIN DIGITALA GUIDE TILL NYNÄSHAMN

Åk ingenstans! Du är på helt rätt plats för att uppleva den vackraste delen av skärgården. Vi ses på nynashamn.se/uppleva

NYNÄSHAMN

ilovenynashamn

överallt, få en egen klippa, vara i naturen och under samma dag ta på sig en sommarklänning för att äta glass och ta en öl i hamnen. Jag ser inget behov av att åka härifrån då.

På hösten åker hon däremot gärna iväg på en längre resa.

– Jag tycker om att få lite vardag i mitt resande och är gärna borta minst en månad.

Hon har bland annat bilat genom Europa, surfat på Sri Lanka och gått en yogautbildning i Indien. I sommar är planen att erbjuda yogaklasser och yogapaddlingar. Nyttillskottet Jesper Karlsson gör det möjligt att driva igenom många idéer till verklighet.

– Tidigare har jag inte haft tid, men nu har jag det och det ska bli jättespännande.

Jesper har genomgått utbildningen Naturturism på Realgymnasiet i Liljeholmen och

tog studenten för några år sedan. I år får han chansen att jobba med det han tycker är roligt; att vara utomhus, nära naturen och paddling.

Under sin gymnasieutbildning hade Jesper naturparkour som examensarbete. Naturparkour är när man tar sig runt i naturen på ett roligt och kreativt sätt efter egen förmåga.

– Det vore roligt att hålla några parkourturer ute på Lövhagen i sommar, säger Jesper.

Frida är glad över att ha fått en annan friluftsoch naturentusiast vid sin sida och tror att det kommer bli en kanonsommar.

– Jag hoppas på jättemycket sol och bad och fina kvällar, säger Frida.

Vad ska hända när sommaren tar slut? Det vet hon inte riktigt än. Frida är inte så mycket "sen" eller "då" utan väldigt mycket "här och nu".

Frida driver Nynäshamns Kajakuthyrning ute på Lövhagens friluftsområde. Här jobbar också Jesper i sommar.

”Jag hoppas på jättemycket sol och bad och fina kvällar”

coop

Matbutiken mitt i centrum

5-pack!

Munkar

Bonjour, 5-pack i påse

25:-

Gäller t o m 31/8 2023,
med reservation för slutförsäljning

Vi har det mesta du behöver i sommar, t ex:

Salladsbar, grillat, kött från
Smak av Gotland
och alla goda tillbehör!

Förbutik med postombud
Svenska Spel • Instabox

Välkommen önskar
Niklas Tyni och medarbetare!

ÖPPET ALLA DAGAR 8-21

Sommarpub!

Välkommen till det lokala bryggeriet!

Vi har öppet för provsmakning* mellan 5 juli & 4 augusti
varje onsdag, torsdag & fredag mellan kl. 14.00 - 17.00.

*Provsmaak av öl innebär servering med max 12 cl/glas. Sorter varierar efter tillgång.

Ni hittar oss på Lövlundsvägen 2-4
i Nynäshamns centrum.

Telefon 08-520 212 13
www.angbryggeri.se

Nynäshamns Ångbryggeri

@nynashamns_angbryggeri

STRAND MÄKLERI

ETT HEM FÖR FRAMTIDEN

Vi på Strand Mäklerei vill hjälpa alla kunder till en ännu bättre upplevelse och försäljningsprocess, oavsett om du letar nytt boende eller vill sälja ditt hem. Vi ger dig 100% fokus för att uppfylla dina förhoppningar och förväntningar genom hela boenderesan. Allt med en stark lokal förankring.

ERBJUDANDE - Vi bjuder på Hemnetavgiften vid en försäljning av er bostad!

Kontakta oss redan idag för ett första förutsättningslöst möte.

Gäller förmedlingsuppdrag som tecknas mellan 2023-06-01 och 2023-12-31. Kostnaden för Hemnets basavgift (690 SEK - 6 990 SEK) dras av på arvodet vid eventuell försäljning.

Henrik Norberg Hamstad

Reg. fastighetsmäklare
076-11 942 11
henrik@strandmakleri.se

Erik Jonasson

Reg. fastighetsmäklare
073-600 36 78
erik@strandmakleri.se

Anton Blom

Blivande fastighetsmäklare
anton@strandmakleri.se

Maria guidar och Kerstin rattar runt på spännande utflykter i kommunen.

Maria guidar till **HISTORISKA PÄRLOR**

I gott och väl 30 år har Kerstins taxi, oftast med Kerstin Gustafsson själv vid ratten, kört guidade turer i Nynäshamns kommun. I minst tjugo av dessa år har Maria Landin varit guide på turerna, och nu är det dags igen. Så varför inte ta chansen att lära känna vår hembygd litet mer på djupet?

TEXT & FOTO SOLVEIG SIGRIDS DOTTER THÖRNBLM

Maria Landin är arkeolog och författare. Hon brinner starkt för historia, gärna i kombination med hembygden i Nynäshamns kommun. För mer än 20 år sedan inledde hon och Kerstins taxi ett samarbete, med guidade turer runt om i kommunen. Maria berättar om historiska händelser i vår omnejd, och Kerstin Gustafsson rattar en av sina bussar till de platser som omnämns. Stopp görs utmed vägen och deltagarna bjuds kaffe med dopp. På Sorundaturen får de till och med smaka på den berömda Sorundatårten.

I år börjar turerna med en resa till "Det historiska Torö". Den har sin första avgång

den 11 juni, klockan 13, från Alkärrsplan i Nynäshamn. Därifrån avgår alla guidade turer, och sedan görs några stopp efterhand på turslingan.

– Det finns hur mycket som helst att berätta om längs vägen till Ankarudden längst ut på Torö, säger Maria Landin apropå säsongens premiärtutflykt.

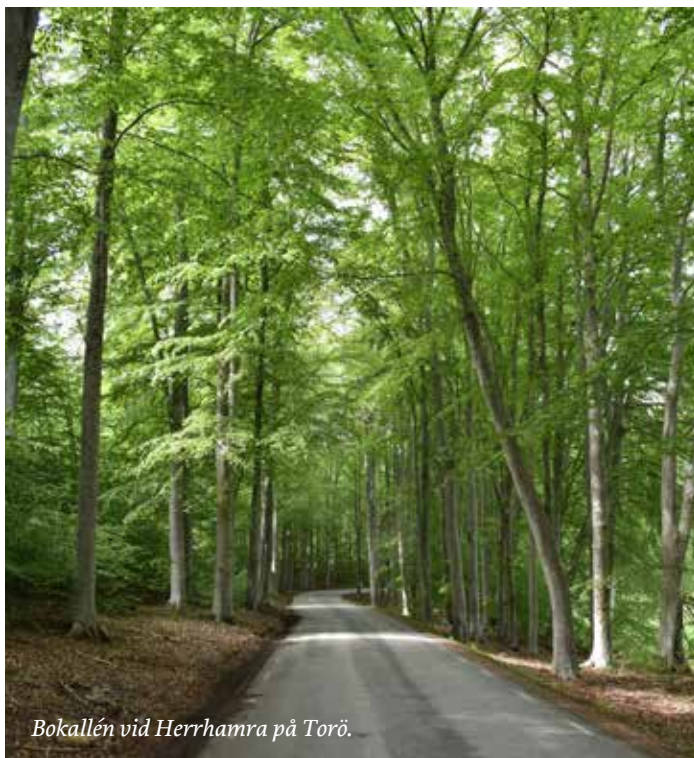
– Jag fick kapa berättelser flera gånger innan jag kom fram till en längd på turen som man faktiskt orkar med.

Toröturen går bland annat en sväng till Torö stenstrand, där det blir fika och finns toaletter. Det krävs mycket för att planera och förbereda en tur. Den ska vara lagom lång, helst ska man inte behöva

åka samma väg tillbaka, det ska finnas lämpliga platser att fika på och så behöver deltagarna få möjlighet att göra toalettbesök.

– Dessutom ska berättelserna vara intressanta och roliga, så det krävs en hel del research innan det blir en tur, säger Maria.

Från allra första början, när Maria tog över de guidade turerna efter sorundabon Hasse Bergendahl, var det bara Fällnäs- och Sorunda-turen som kördes. Fällnäs-turen försvann under en period, men är tillbaka igen i en annan tappning. Nu går den bland annat förbi den gamla handelsboden vid Fredriksberg. Där bodde Kerstins man Kjells föräldrar när det begav sig.

Bokallén vid Herrhamra på Torö.

Torö stenstrand.

*”Det finns hur mycket
som helst att berätta
om längs vägen”*

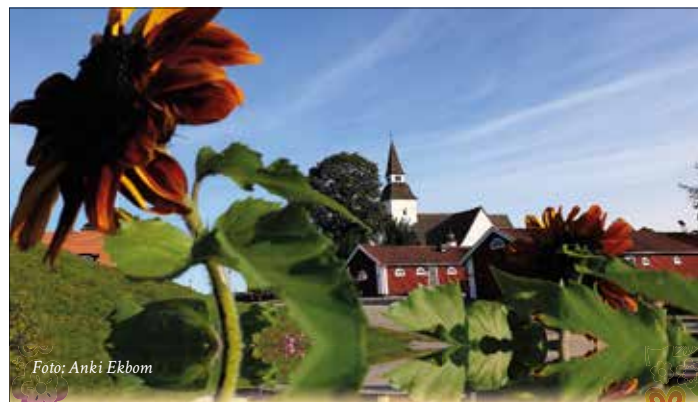

Foto: Anki Ekblom

Sommarmusik i Sorunda kyrka

Fri entré • Hjärtligt välkomna!

Söndag 18/6 kl 18.00:

Stockholm Singers

Onsdag 28/6 kl 19.00:

Camilla Rönning & Marcus Berglund

”Musik från livets högtider”

Onsdag 5/7 kl 19.00:

Magnus Luthman *”Orgel & piano”*

Onsdag 12/7 kl 19.00:

Gospelkören New Born Community

”Just bring your joy”

Onsdag 19/7 kl 19.00:

Mathilda Kurtsson & Calle Helander

”Musik i sommarkvällen”

Onsdag 26/7 kl 19.00:

Titti Berg *”Tankar och toner”*

Onsdag 2/8 kl 19.00:

Emanuel & Sofia Reinholdsson

”Hjärtats lovsång”

Onsdag 9/8 kl 19.00:

Nenne Panrike

”Improvisationssång, kan innehålla spår av noter”

Sommarkyrka

Öppet i Sorunda kyrka 20/6-13/8:

Tis-sön kl 11.00-15.00

Välkommen in för en stilla stund
under valvens medeltida målningar.

Kaffeservering under vardagar

*Fredag-söndag kan det förekomma förrättningar,
se hemsidans kalender, www.sorundakyrka.se*

21/6-9/8: Andakt varje onsdag kl 14.00

Mässa söndagar kl 11.00

Församlingen med kyrkan mitt i byn!

Pastorsexpeditionen, tel 08-530 400 17

E-post: sorunda.forsamling@svenskakyrkan.se

Svenska kyrkan

SORUNDA FÖRSAMLING

Runstenen i Stutby, norra Sorunda, från 1000-talet e Kr.

En tur till Lisö kommer att utvecklas framöver, med besök i handelsboden som låg där och drevs av Kjell Gustafssons mamma under lång tid. Butiken fanns på platsen i 110 år.

– Tanken är att kunna visa upp en gammal lanthandel som de brukade se ut förr i tiden, säger Kerstin Gustafsson. Vi har massor av gamla föremål att använda för lanthandelsmuseet.

En annan av turerna heter "Bland troll, spöken och märkliga personer" och går genom Ösmotrakten. Stopp görs bland annat vid Hammersta ruin, där landsföräderskan Brita Tott en gång bodde. Vid Djursnäs får man höra om det huvudlösa spöket. Någon kanske frågar sig vad spökhistorier har med historiska händelser att göra, men för inte alltför länge sedan trodde flertalet människor på gengångare. De som ansåg sig förorättade i jordelivet kunde i vrede eller av olycka bli kvar här som spöken efter sin död.

Den nyaste turen är "I de dödsdömdas fotspår". Den kom till 2019, efter att Maria Landin skrivit boken "Brott och straff på

Sedan går den tillbaka mot Nynäshamn med härresande berättelser om tidelag, barnamord på Jursta och andra hemsgheter.

På Runstens-turen berättar Maria om olika runstenar längs vägen och vad det står på dem. Färden går till bland annat Djursnäs, Vansta, Frölunda, Fituna och Stutby.

– Vi har även haft en tur som hette "Kvinnospår", som tog fem timmar och handlade om tusen års historia ur ett kvinnoperspektiv. Den är jag sugen på att ta upp igen, säger Maria.

Turerna i de fina bussarna från Kerstins taxi går många gånger på smala vägar och ibland genom oländig terräng. Ofta är det Kerstin Gustafsson själv som sitter vid ratten. Hennes åkeri firade femtio år förra

PLANERADE TURER MED GUIDNING I SOMMAR:

Vill man åka med på någon eller flera turer är det bara att anmäla sig och köpa biljett via Kerstins taxis hemsida.

Turerna utgår från Alkärrsplan.

Välj kläder efter väder och bekväma/rejåla skor.

Reservation för ändringar.

DET HISTORISKA TORÖ

Söndag 11/6 kl 13.00-c:a 16.30

SORUNDATUREN

Onsdag 14/6 kl 16.30- c:a 21.00

I DE DÖDSDÖMDAS FOTSPÅR

Söndag 2/7 kl 13.00-c:a 16.30

DET FÖRHISTORISKA FÅLLNÄS

Söndag 13/8 kl 13.00-c:a 16.00

RUNSTENSTUREN

Måndag 14/8 kl 16.30-c:a 21.00

BLAND TROLL, SPÖKEN OCH MÄRKLIGA PERSONER

Lördag 19/8 kl 13.00-c:a 15.30

Södertörn" och var ju på det sättet redan researchad. Turen går förbi rishopen vid Söderängstorp i Sorunda, via Rosenhill och väg 257, mer känd som Slingerbulten, vidare till galgstenen i Jordbro i Haninge kommun.

året och i dag är det mestadels turer av detta slag som Kerstin väljer att köra.

– Ja, nu har jag friheten att göra bara det som jag tycker är riktigt roligt och då blir det gärna de här turerna, säger Kerstin.

Har det aldrig hänt några olyckor längs vägen, med tanke på den begränsade framkomligheten på sina håll?

– Näe-e, säger Kerstin med en stunds eftertanke.

– Det har det faktiskt inte. Inte ens några repor faktiskt. Sedan tillägger hon:

– Ibland har ju jag fått backa med bussen när man mött någon bilist som inte vill väja, men det har alltid gått bra.

"Nu har jag friheten att göra bara det som jag tycker är riktigt roligt och då blir det gärna de här turerna"

Ludvigsbergs Herrgård

Sommarsäsongen 2023

30 juni till 6 augusti

Herrgårdscafé

fredagar, lördagar & söndagar kl. 11.00-15.00

Utbud av bland annat: Salladsbuffé inkl. kaffe/te, 139 kr

Räksmörgås med handpillade räkor, 100 kr

Hembakt fikabröd, kaffe, te, latte och goda drycker i baren

Ludvigsbergs Herrgårds Smörgåsbord

30 juni - 15 juli: fredagar & lördagar från kl 18.00

Pris 321 kr, +65 år 286 kr, upp till 12 år 102 kr.

Ludvigsbergs Herrgårds Skaldjursbord

21 juli - 5 aug: fredagar & lördagar från kl 18.00

Pris 430 kr, +65 år 394 kr, upp till 12 år 210 kr.

Nytt för i år: Hamburgertallrik (alt. vegansk burgare)

Måste förbeställas! Inkl ostbricka, kaffe/te samt chokladpralin.

Pris halvportion (80 g) 250 kr, helportion (160 g) 295 kr.

Mejla för bords- samt rumsbokning: service@ludvigsbergsherrgard.se

Hyr rum i vår flygel i sommar, 21 juni - 6 aug.

Pris från 550 kr/natt till 3 950 kr/vecka per person.

Vi har låncyklar som ingår när ni hyr rum hos oss.

Varmt välkomna hem till oss på Muskö!

Urban & Per

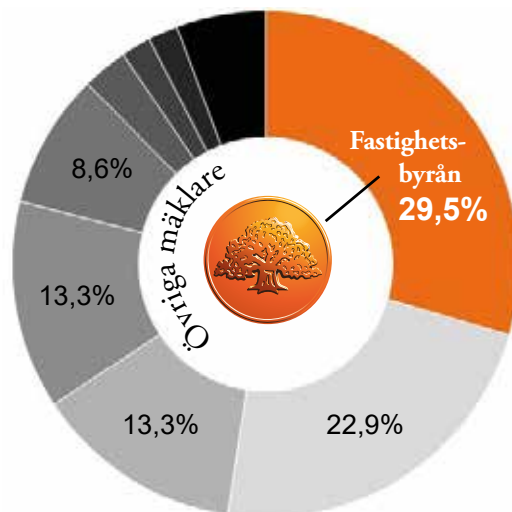
Mer information på ludvigsbergsherrgard.se samt Facebook. Tel. 08-604 73 00

Reservation för ev. ändringar.

Fotografera nu, sälj när du vill.

Låt oss förbereda din försäljning i lugn och ro genom att testa vår tjänst **På gång**. Kontakta oss för att få veta mer om tjänsten. **Vi finns alltid nära till hands.**

Andel av alla försäljningar i kommunen perioden 18/2-18/5 2023.

Fastighetsbyrån i Nynäshamn är **störst på den lokala bostadsmarknaden**. Välkommen att kontakta oss!

Krister Florin

Jenny Wiklund

Kim Törnblom

Henric Wickholm

Camilla Martinsson

Oskar Gullstrand

Fastighetsbyrån Nynäshamn, Fredsgatan 4A, tel. 08-520 274 84

Fastighetsbyrån

HÄLSOKÄLLAN

Butik och mötesplats för naturlig hälsa

Naturlig näring
för kropp och
själ!

HÄLSOKOSTBUTIK INSPIRATION & BEHANDLINGAR

Öppet vardagar 11-18, lördag 11-15

Fredsgatan 16, i nordöstra kanten av Nynäshamn centrum
nynashalsokalla.se | Följ oss för att få senaste nyheterna
070-718 81 21 | Boka behandlingar i butik eller bokadirekt.se

Välkommen till
"Sveriges mysigaste Hälsokraftbutik"

HÄLSOKRAFT

Billackering • Skadeverkstad • Bilglas

Vi har avtal med samtliga försäkringsbolag

Vi erbjuder **professionella och seriösa lackeringsbehandlingar** av kunnig och erfaren personal. Vi är ett serviceföretag som ständigt strävar efter att möta våra kunders behov. MD Bilplåt har varit verksam sedan 1986. Vi har en **gedigen erfarenhet** av olika bilmärken, årsmodeller, färger mm.

Vi har alltid dig och din bil i fokus. Vi vet att du behöver din bil, därför arbetar vi med **stor flexibilitet och personaltäthet** och erbjuder både snabbhet och möjlighet till individuella överenskommelser kring hämtning och lämning av din bil.

Vi hyr även ut parkeringsplatser för husvagnar och husbilar.

08-520 380 08 | www.mdbilplat.se

MD BILPLÅT hittar du på Älby industriområde mellan Ösmo och Nynäshamn på Karminspinnarvägen 6, Ösmo. ÖPPET måndag-torsdag 07.00-16.30, fredag 07.00-14.00

HYRBILAR SOM PASSAR DIG

MABI Hyrbilar i Nynäshamn erbjuder hyrbil i flera storlekar och prisklasser, från små ekonomibilar till rymliga kombimodeller och SUV:ar.

Vi erbjuder leverans till färjeterminalen och gästhamnen i Nynäshamn.

Boka på: 08-520 380 08 / nynashamn@mabi.se / mabi.se

Hämtning av bil senast kl. 16.15 mån-tor och kl 14.00 på fredagar. Stängt lörd, sön och helgdagar.

Med rötterna i Herrhamra gård, längst ute på Torö, driver Frida Hernvall-Stampe och hennes två döttrar Sara och Hanna Hernvall både lanthandeln med namnet Butiken på Torö och Sjöboden, restaurangen längst ut vid Ankarudden.

TEXT & FOTO INGMARIE WASS

Smakfull TRIO PÅ TORÖ

Som landmärke är Herrhamra känt sedan 1200-talet. Frida Hernvall-Stampes pappa köpte gården 1939 och här är såväl Frida själv som döttrarna Sara och Hanna uppvuxna.

– Min exman Göran och jag bodde ett tag i Stockholm men vi bosatte oss här ute 1990. Göran är möbeltapetserare och har egen lokal här. Först när pappa gick bort 2009 insåg jag hur mycket fix och arbete det är med gården, säger Frida.

Under några år bedrev hon och hennes bror Patrik jordbruk på gården.

– Vildsvinen förstörde så mycket att det var svårt att odla spannmål. Idag har vi bara hö till hästarna.

– Det var superbra att växa upp på Herrhamra. Vi gick i Torö skola från sexårs till och med femte klass. Tyvärr lades skolan ner några år efter att vi hade slutat, säger Sara och Hanna.

Efter gymnasiet flyttade Sara hemifrån och jobbade på ett stall i Skövde. Hanna flyttade till Nynäshamn när hon var

sexton för att få närmare till internationella restauranglinjen på Kungsholmen.

Sara kom tillbaka till Herrhamra och startade en hästverksamhet med turridding, lektioner och ridläger. Idag har hon slutat med det men istället har hon tolv inackorderade hästar utöver de tre egna och barnens ponny.

– Sara sköter hela stallet och alla inköp. Hon bygger och lagar staket och harvar i ridhuset, säger Frida.

– Alla hästar ska utfodras sju på morgonen och sedan ut i hagen. Vid fyratiden ska de in och fodras igen och vid tio på kvällen får de den sista maten för dagen. Jag försöker rida två av mina varje dag. Ändå är jag ganska fri att vara med mina barn eftersom jag kan göra mycket jobb när de sover.

Det är tredje säsongen som Frida och Sara driver Butiken på Torö. Det är en fullservicebutik med riktigt lantlig och charmig känsla som har allt från tumstockar och solstolar till nybakat bröd och delikatesser i sortimentet.

Butiken på Torö är en sommarbutik och drivs av Frida Hernvall-Stampe tillsammans med dottern Sara Hernvall. Här finns allt, från tumstockar och solstolar till nybakat bröd och deli.

”Sara och Frida köper in så mycket lokalproducerat de kan. Bröd och bullar bakar de helt själva”

– Det är en utmaning att driva en glesbygdsbutik. Vi kan ju inte förhandla om priserna som de stora kedjorna och får bara leveranser hit ut två gånger i veckan. Men sommargästerna älskar butiken och även de fastboende tycker att det är skönt att kunna handla nära, säger Frida.

Butiken är också ombud för Systembolaget och en trappa upp ligger förskolan Trollskogen. De hyr sedan de blev uppsagda från Torös gamla skola och just nu går sju barn mellan tre och sex år här, två av dem är Saras.

Sara och Frida köper in så mycket lokalproducerat de kan. Bröd och bullar bakar de helt själva i butikens lilla bageri, inget fusk med halvfabrikat. Det finns plats både inne och ute på verandan för den som vill fika med nybakat.

”En fullservicebutik med riktigt lantlig och charmig känsla”

– Ostar från Sanda och ägg från Björknäs Gård, öl och cider från Oxnö bryggeri, mjöl från Nibble gård och så har vi ett samarbete med Nynäs gård som har ekologiskt kött och korvar. Öl från Nynäshamns Ångbryggeri förstås, säger Sara.

Butiken på Torö är en sommarbutik och innan Frida och Sara tog över hette den Torö Lanthandel. Frida har erfarenhet från att sköta och driva olika typer av verksamheter men det här var något helt nytt.

– Det var tufft i början, när vi stod här med en tom lokal. Ingen av oss hade drivit livsmedelsbutik förut. Bara att sätta sortimentet var en utmaning, berättar Frida och Sara.

Fortsätter man vidare söderut på Torö, genom den magiskt vackra bokskogen och förbi Herrhamra gård, så kommer man till Ankarudden och Sjöboden. Trots sitt anspråkslösa namn är det en stor liten restaurang, med fina utsiktsplatser både inne och på verandan. Det är en speciell känsla här ute i havsbandet med hav och kobbar alldeles inpå. Den lilla rödvita Landsortsbåten en bit bort ligger redo att kasta loss i de flesta väder för den som vill längre ut.

I flera år sommarjobbade Hanna här. Drömmen om att ta över Sjöboden ledde henne till restaurangutbildning och sedan vidare till London. Där jobbade hon på Gordon Ramseys nyöppnade restaurang men hann också gå en kurs till event manager.

– Gordon Ramsey var supertrevlig och jobbet lärorikt med högt tempo. Det var rätt slitigt med arbetsdagar på sexton timmar.

Tillbaka i Sverige började Hanna jobba på Bierhaus i Stockholm. Där blev hon efter ett tag souschef och sedan kökschef, endast runt 20 år gammal.

– Under de år som Åke Svedtilja drev Sjöbodarna, som restaurangen hette då, jobbade jag hos honom och det blev nog fem somrar. Då arbetade jag också på Bacaro, en liten

FOTO MILJÖ & MAT HANNA HERNVALL

”En skärgårdskrog måste ha vissa rätter på menyn, som fiskgryta, skärgårdstallrik, räksmörgås och skagenröra”

vinbar med kök på Södermalm. Eftersom de hade stängt på somrarna så kunde jag kombinera dessa två jobb, säger Hanna.

Frida berättar att Anneli och Leif Larsson var de som först byggde upp restaurangen, 1989. Marken arrenderas av Herrhamra. Efter julborden 2013 brann bodarna ner.

– Min bror Patrik, som är snickare, byggde upp restaurangen igen, hans svägerska Sanna som är arkitekt ritade. Innan var det tre bodar som satt ihop, därav namnet Sjöbodarna. Nu är det samma yta men modernare, framför allt köket.

– Redan för åtta år sedan började jag prata med mamma om att det skulle vara roligt om vi själva kunde driva restaurangen, säger Hanna.

Frida hade aldrig jobbat i restaurang, men ofta ryckt in hos sin syster som drev catering i många år. Då för att hjälpa till på event och med administration och löner.

– Det var lite läskigt och jag var lite orolig, tänk om ingen skulle komma. Vi öppnade till Valborg det året och i sista minuten kom jag på att det kanske vore smart att lägga in all mat i kassasystemet, säger Frida.

Första sommaren var en utmaning. Då hade de inte råd att ta in utbildad personal, ingen av dem hade heller några kontakter i branschen.

– För mamma var det här helt nytt och jag var ju så ung. Som tur var ville Danne, en duktig kock från Bierhaus, följa med hit. Första säsongen stod vi till klockan två på nätterna för att förbereda nästa dags lunch, nu är vi fler i köket.

Innan de drog igång räknade Hanna lite utifrån de somrar hon jobbat i Sjöbodarna och gjorde en kalkyl.

– Säsongen är kortare än till exempel i Sandhamn, här är det från midsommar till skolorna börjar som gäller, det är en utmaning. Vi anställer fortfarande ungdomar i serveringen och har alltid haft bra människor som funkar och återkommer under flera sommarlov.

– På luncherna beställer gästerna själva i baren och vi bär ut. Vi bakar allt bröd, även fikabröd för alla som bara vill ta en fika. På kvällen är det mer jobb, då är det à la carte-menyer och bordsservering som gäller, säger Hanna.

Många sommargäster och fastboende har hittat hit, men även mer långväga besökare som hört talas om krogen. Vissa kommer med båt och andra med bil, en del ända från Norrtälje och Nyköping.

– Under högsäsong har vi i snitt hundra lunchgäster per dag men vi har haft toppar med 250 gäster. Till kvällen

behöver man boka bord, vi har fullt så gott som varje kväll, säger Hanna.

Vissa rätter måste en skärgårdskrog ha på menyn menar hon, som fiskgryta, skärgårdstallrik, räksmörgås och skagenröra.

– Kalla mig dum men jag vill göra allt från grunden. Så potatisen till råakan river jag på beställning, det är ovanligt. Pommies frites handskärs, ångas och förfriteras. Hamburgarna gör vi själva på utvald fårs, vi gör runt tretusen burgare under sommaren så det kan lätt gå åt femton kilo per dag.

Hanna är ung och har fler drömmar. När pandemin drog igång hade hon och Frida precis öppnat restaurangen Moj, Mamma och jag. Det är en liten kvartersbistro på Söder i Stockholm där Hanna kan förverkliga sina egna idéer.

– Södermalm blev som en spökstad under pandemin. Hanna och jag bara glodde på varandra, vi fick slänga massor. Till slut hade vi ont i magen och stängde, säger Frida.

De landade i att ha öppet tre dagar i veckan och slutade som alla andra att servera alkohol klockan åtta för att kunna stänga en timme därpå i enlighet med pandemirestriktionerna. Sjöboden blev räddningen.

– Många sommargäster flyttade ut hit under pandemin och gillade att ta promenader. Vi breddade avståndet mellan borden och serverade lunch och fika på helgerna, det gick bättre än vi hade trott.

Pandemiären har ersatts av en ekonomisk kris. Hanna och Frida menar att många ändå unnar sig att gå ut.

– Under pandemin umgicks man inte och nu vill man ta igen det, fast spenderar kanske lite mindre

pengar. Så det går bra trots kris.

Det är svårt att med full rättvisa beskriva den här driftiga familjen, eller hela släkten för den delen. Alla är bra på olika saker och alla hjälps åt. Mamma Frida verkar vara med överallt och sköter ekonomin för såväl Herrhamra som alla de andra verksamheterna. Dessutom har hon ekonomiuppdrag på ett företag i Stockholm. Och så är det arbetet på gården.

– I sommar har vi drivit Sjöboden i åtta år, vi känner att vi har gjort allt det vi ville under de här åren. Nu är vi på något vis klara, säger Hanna

– Jag är 56 år och Hanna har fler idéer som hon vill utveckla så det här blir sista året med Sjöboden. Det känns förstås lite sorgligt, det är ändå många somrar vi har spenderat här. Men Butiken på Torö driver vi vidare. Och Moj såklart, säger Frida.

”Många sommargäster och fastboende har hittat hit, men även mer långväga besökare som hört talas om krogen”

I år är det 20 år sedan Nynäs havsbad återinvigde spaanläggningen på ön Trehörningen. Det skedde efter en lång Törnrosasömn, då den tidigare hotellverksamheten på samma plats upphört närmare 90 år tidigare. År 2003 fick Nynäshamn tillbaka ett landmärke och en magnet som lockar besökare från både när och fjärran. Lagom till jubileumsåret har en omfattande renovering genomförts.

Nyrenoverat HAVSBAD MED ANOR jubilerar

Nynäs havsbad ligger på klassisk mark, där det på ön Trehörningen startades kurortsverksamhet redan 1906. Inte minst huvudstadens dåtida societet och celebriteter lockades till Nynäshamns nya pärla, som kunde erbjuda såväl välgörande bad som behandlingar, flera hotell, ett casino och vacker, rogivande miljö. Men med första världskrigets utbrott minskade intresset för flärdfulla nöjen och redan 1918 såldes hela anläggningen till Kungliga Pensionsstyrelsen. Under 1900-talets återstående decennier höll det statliga Riksförsäkringsverkets sjukhus för rehabiliteringar till här.

Glansen från fornstora dagar återuppstod när det nya Nynäs havsbad stod färdigt i maj 2003. Sedan dess driver företaget Sodexo den toppmoderna hotell- och spaanläggningen på Trehörningen.

Ingrid Brinklöv har, tillsammans med hotellchefen Anne-Maj Colbing, varit med på resan hela vägen från omstarten.

– Vi hade en stor invigningsfest med många inbjudna gäster, eldshow på bryggan och underhållning, minns Ingrid.

– Det har varit en fantastiskt rolig, spännande och omväxlande resa att vara med på, tillägger hon.

Nu har hela anläggningen fått ett omfattande lyft igen. Såväl hotell-

som konferensrum är uppgraderade och havspaviljongen har, efter fjolårets stora vattenskada, genomgått renoveringar från golv till tak. Det har putsats och fejats för att kunna erbjuda en anläggning som är redo att ta emot besökare även de kommande tjugo åren – och mer därtill.

Inför jubiléet har en alldeles egen öl tagits fram. Havsbadet Pils är skapad av den egna restaurangpersonalen tillsammans med Nynäshamns Ångbryggeri och resultatet är en somrig ljus lager med maltiga toner som nu serveras till gästerna.

Efter vårens lyckade konferenssäsong väntas som vanligt många besökare till anläggningen också under sommaren, då det främst är privatpersoner som bokar vistelsen. Flertalet kommer från storstockholmsområdet, men även mer långväga gäster hittar hit – inte minst gotlänningar. Olika paket med övernattnings-, spa- och sköna bad erbjuds för dem som vill stanna lite längre.

– Våra gäster blir hänfödda av den vackra miljön och den får ju också oss nynäshamnare att lyfta blicken för att inse det fina vi har. Många invånare passar på att promenera den här vägen och sätter sig för att njuta en stund med en fika eller ett glas på bryggan, avslutar Ingrid glatt och tillägger att firandet på Nynäs havsbad fortsätter med olika aktiviteter under hela året.

Nynäshamns kallbadhus i början av förra sekelskiftet.

”Våra gäster blir hänfödda av den vackra miljön och den får ju också oss nynäshamnare att lyfta blicken för att inse det fina vi har”

VI HJÄLPER ER ATT TA AVSKED

Begravning utan ceremoni, prisex:

Kista, Ängsro.....	2 190 kr
Omhändertagande (svepning och transport).....	3 900 kr
Byråarvode.....	2 900 kr
Summa inkl. moms.....	8 990 kr

Begravning med ceremoni, prisex:

Kista, Sandholm natur furu.....	5 790 kr
Omhändertagande (svepning och transport).....	3 900 kr
Byråarvode.....	3 800 kr
Representant vid ceremonin.....	1 900 kr
Summa inkl. moms.....	15 390 kr
Summa m. vitlaserad el. antikbrun kista..	16 390 kr
Annan kista, ex. Hovdala, Vila i frid.....	18 790 kr

Vitaliljan

BEGRAVNINGSBYRÅ

Stadshusplatsen 6,
Nynäshamn, 08-520 214 00
Västerhaninge, 08-500 213 33
Tyresö, 08-798 98 00
www.vitaliljan.se

Vi gör även hembesök utan kostnad och tar uppdrag i hela Stockholmsområdet.

Välkommen ombord på FREJA

Sommarrestaurangen i Nynäshamns gästhamn!

SÄSONGSÖPPNAR 16/6 med BOGART STEALS från 21.30

GOD MAT • LUNCH & A LA CARTE • UNDERHÅLLNING

Tel. 08-520 118 59 • Fullständiga rättigheter • Leg 18 år efter kl 22

Nynäs Rökeri

Fiskaffär, Rökeri & Servering

Fiskargränd 6

08 - 520 100 23

www.nynasrokeri.se

Varmt Välkommen!

TEXT INGMARIE WASS | FOTO OLA HEDIN

AV KÄRLEK TILL
SKÄRGÅRDEN
STARTADES

BÅT- SKRO- TEN

Maria Rindstam och Josefin Arrhénborg startade Båtskroten på Muskö 2007. Sedan dess har verksamheten utvecklats och nya företag kommit till. Idag är de delägare i samarbetet Båttretur som verkar över hela Sverige. De är också delaktiga i nätverket Fiskereturen som tar hand om gamla fiskeredskap. Dessutom driver de restaurang, matbod och deli på Djurgården och öppnar snart sjökrog och vandrarhem på Rögrund.

”Sätter man en produkt på marknaden ska man ha en plan för hur den tas bort”

När Maria Rindstam och Josefin Arrhénborg väntade barn den där sommaren på Muskö för sexton år sedan föddes idén till Båtskroten. Utgångspunkten var kärleken till skärgården och viljan att bevara den för framtiden. En idé som skulle leda till många projekt under åren som följde.

Barnen de väntade är idag bästa kompisar och har fått följa med på hela den resa som startade med Båtskroten. På den tiden hade varken båtproducenter eller båtägare några tankar på att en gammal båt kunde vara en miljöfara.

– Man drog ut båten på isen, borrade hål i botten och när våren kom sjönk den. Eller så eldades båten upp. När vi började trodde många att de skulle få betalt för att skrota båten. Det är en brutal skillnad idag, nu samarbetar vi bland annat med försäkringsbolagen.

– I början gjorde vi allt själva, hämtade båtarna, monterade ner dem och sparade sådant som kunde återanvändas. Mantrat har alltid varit ”sätter man en produkt på marknaden ska man ha en plan för hur den tas bort”.

Efter några år fick de stöd från Lantbruksenheten för att göra en kartläggning.

– Vi kontaktade Sweboat som är båtbranschens intresseorganisation och Stena Recycling, ett återvinningsföretag som finns i hela landet, och frågade dem hur de tänkte.

Sweboat och Stena hade samma tankar som dem och de drog tillsammans igång ett projekt med finansiellt stöd av Vinnova, Sveriges innovationsmyndighet. Samarbetet ”Båtretur” sjösattes och man började bygga upp ett nationellt insamlingsystem.

– Vi trodde att vi skulle kunna bli rika samtidigt som vi räddade världen, men det flög aldrig riktigt. Men vi blev rika på annat än pengar, sådant som är viktigare.

Återbruk går som en röd tråd genom allt de gör. Just nu kartlägger de övergivna fritidsbåtar tillsammans med Ecoloop, för att finna ut hur fler av dem ska kunna återvinnas.

– Till skillnad från bilar så finns det inget register för båtar. Därför är det svårt att veta hur många som finns och är i bruk. Bara här på Muskö har vi räknat till ett tjugotal skrotbåtar som står i folks trädgårdar.

I våras blev de inbjudna till båtmässan i Tyskland för att prata om båtfrågor på europainivå.

– Frankrike har båtregister och skrotningspeng medan England och Tyskland är långt efter Sverige och vill veta hur vi arbetar, säger Maria.

En viktig del i Båtskroten och Båtretur är att ta tillvara båtdelar och sälja dem vidare. På Båtmässan för några år sedan kom ägaren till skeppshandeln Tackel och tåg, som ligger på Skeppsholmen, fram till dem.

”England och Tyskland är långt efter Sverige och vill veta hur vi arbetar”

”Vi trodde vi skulle kunna bli rika samtidigt som vi räddade världen”

Man kan få bidrag från Hav- och vattenmyndigheten för att skrota sin båt. Läs mer på havochvatten.se

– ”Tjejer, ni behöver köpa min verksamhet”, sa han. ”Men vi har inga pengar”, sa vi. Året efter gick han ner i pris och vi slog till. Folk kom dit och tittade, slog sig ner, drack kaffe och pratade men köpte sällan något. Vi fick lära oss allt om båtdelar där, men systemet var ohållbart. Delar har legat i lager i tio år, vi har provat alla sätt, men det var inte lätt.

Niklas, som skulle visa sig bli Josefins man, jobbade i området och gjorde sig gärna ärenden till skeppshandeln.

– Det syntes att de var intresserade av varandra men de kom inte till skott. Så jag hittade på en firmafest och sa till Niklas ”du är ju din egen och jobbar ensam, vill du komma?”. Det funkade, han kom. Sedan hittade jag på en våffeldag för kunder och sa ”du är ju stammis, kom förbi” men det var ju bara han som var inbjuden, säger Maria.

– Det funkade, konstaterar Josefin.

– Men har han någonsin tackat mig för det?

– Nä ...

– Våra respektive män, Magnus och Niklas, är händig och snickarkunniga. Nu ska vi bara hitta någon till Sofia också. Gärna en elektriker, det behöver vi, säger Maria.

Sofia Persson är anställd Key Account Manager. Hon är spindeln i nätet och den som planerar och har kontakt med kunderna. Dessutom rycker hon in och jobbar där det behövs.

– Det vi älskar med Sofia är hennes attityd, ”vi löser det”.

Fiskereturen är en ny tjänst där tjejerna samarbetar med lokala fiskare för att ta hand om kasserade redskap. Ofta är det Sofia som har huvudansvaret och planeringen kan ta flera månader.

– En gång körde Sofia och jag till Öland för att hämta ”lite nät”. Det visade sig vara två och ett halvt ton med blytyngder, packade i överfulla Big bagsäckar. Vi hade inget annat val än att kavla upp ärmarna och lasta alltsammans för hand. Efteråt var ärmarna som gelé, säger Maria.

– Det är sällan, eller aldrig, som vi säger nej till förfrågningar. Vi fixar det själva eller med hjälp. Jag har lastbilskort och utbildade mig nyligen till kranförare. I vårt nätverk finns transportörer, dykare, sanerare, kranbilsförare... Ringer vi fem på morgonen och säger att vi sitter i baljan, då kommer de, säger Maria

Efter några år gav tjejerna upp den olönsamma skeppshandeln. Just då hade Kungliga Djurgårdens Förvaltning beslutat att Nya Djurgårdsvarvet skulle bevaras för båtverksamheter och de blev tillfrågade om att driva skeppshandel där i stället, i lite mindre skala.

– Vi startade Skroten som med tiden blivit mer restaurang och mindre skeppshandel, fast vi har fullt med båtprylar i lokalen. Vi har aldrig gjort reklam, folk snubblar på stället och tycker det är hemtrevligt. Men vi skulle vilja använda mer material från båtarna. Mycket slängs och vi har inte råd eller tid att utveckla den delen som vi vill.

”Det visade sig vara två och ett halvt ton med blytyngder, efteråt var ärmarna var som gelé”

”Hade vi inte varit två hade vi aldrig pallat trycket att genomföra detta”

Maria Rindstam, 45 år. Familj: Magnus och barnen Eliot 18, Oliver 16 och Elin 12. Bor: Lugnet på Muskö där både hon och Magnus driver egna företag. Pluggat: Hotell- och restauranglinjen samt till socionom.

Josefin Arrhénborg, 40 år. Familj: Niklas och barnen Nemo 16 och Tim 10. Bor: Saltsjöbaden, driver företag från Muskö samt tillbringar somrarna på ön. Pluggat: Industridesign i Leksand, dekoratör SVT och event m m.

– Kanske har vi inte varit så duktiga på att meka, det är andra bättre på. Men vi är bra på att jobba och älskar att vara ute.

Josefin och Maria har tillbringat somrarna på Muskö sedan de var små. Maria träffade sin Magnus här, son till en fiskare. Magnus jobbade ihop med Josefins dåvarande kille, och på så vis lärde tjejerna känna varandra.

Jag är lite nyfiken på vad de här energiknippena gör om sisådär tjugo år.

– Vi brinner för det vi håller på med men också för tiden vi har med våra familjer och med varandra. När vi, två unga småbarnsmammor, drog igång 2007 anade vi inte hur lång och komplicerad processen skulle bli. Hade vi inte varit två hade vi aldrig pallat för trycket att genomföra detta. Det är inte bara vi som har ett företag, utan även alla de vi har omkring oss som förstår och stöttar. Jag vill ha kvar och vårda de relationerna. Och ”no pressure” men jag hoppas på barnbarn, säger Josefin.

– Det måste ju inte bli så men det vore kul att få jobba mer med våra barn, att de får leda oss vidare. Kanske driver jag restaurangen tillsammans med dem, om de vill. Ett litet lantbruk med potatis och morötter, får, höns, bikupor, laga mat... knyta ihop säcken, ta tillvara på det som finns. Leverera till barnen som driver restaurangen. Ha mer tid, säger Maria.

– Då rensar jag ogräs och slungar honung, hakar Josefin på.

– Maria är extremt bra på att driva våra projekt och är den som kommer på alla idéer. Först tyckte vi det var synd att vi inte var mer lika varandra men efter en tid insåg vi att det var bra. Fast vi har samma värderingar och humor, säger Josefin.

– Vi kompletterar varandra. Josefin är otroligt kreativ och fantastisk på att skapa miljöer, det ser man både på Skrotens café och nya Skrotens Matbod & Deli. Hon lyssnar och processar alla mina idéer och det hon tror på hamnar i ”vi gör det-lådan”, säger Maria.

Ett av årets två nytillskott är Skrotens Matbod & Deli. Den öppnade i mars med närproducerat svenskt både i charkdisken och i matlådorna från Skrotens Café ett par hundra meter bort. Det andra är Grundet Sjöökrog med boende på Rögrund som öppnar i sommar.

– Magnus pappa har lärt mig att om man ska bo som vi måste man hålla på med olika saker. Ofta har den ena verksamheten fått finansiera den andra och sedan kan det bli tvärtom, säger Maria.

”När vi är stressade, röriga och akutstyrda så är det andra som styr upp oss”

– Pengar underlättar för att snurra företagen men det har aldrig varit vår drivkraft. Femtonhundra i kassan eller att handla vad vi vill i matbutiken har varit ”jätterik” för oss. Istället har vi blivit rika på andra sätt, framför allt att vi jobbar med återvinning som vi brinner för och har kul.

– När vi är stressade, röriga och akutstyrda så är det andra som styr upp oss. Magnus och Niklas, Sofia, föräldrar, kompisar, alla på restaurangen. Utan dem hade vi inte varit någonting. Alla är måna om varandra, roliga och trevliga, säger Maria.

– Vi jobbar jämt och aldrig, våra tider styrs av barnen. Man får nästan nypa sig i armen ibland för att fatta att det inte är en dröm utan på riktigt, säger Josefin.

Maria är en riktig idéspruta.

Josefin är kreativ och fantastisk på att skapa miljöer.

Sofias attityd är "vi löser det".

Välkommen in och välj bland alla våra tyger, färdigsydd gardiner & solskydd.

Vi erbjuder bl a också:

- Uppsättning gardinstänger/skenor
- Solskydd, t ex lamell- & rullgardiner
- Gardinsömnad efter dina önskemål
- Gratis konsultation och mätning
- Även lampor, pryglar & presenter

Din heminredningsbutik
Tygmans

Tygmans Textil & Inredning

Återförsäljare av symaskiner från JANOME

Mån-fre kl 10-18 • Lördag kl 10-15
Vår butik finns på **Centralgatan 6**
nära kyrkan i Nynäshamn centrum
Tel. 08-520 109 30 • tygmans.se

Allt inom mark & anläggning!

Ring så hjälper vi dig! 076-185 22 89

**LILJEHAMMAR
ENTREPRENAD AB**

grävtjänst | mark | trädgård

Kryssa i skärgården med

M/S Flora

Välkommen ombord!

Trosakryssning

Dagsturer till Trosa 2023

**Fr o m 27/6 t o m 10/8:
tisdag-onsdag-torsdag**

Pris 420:-/pers.

Barn 7-10 år halva priset.
Under 7 år gratis.

Avgår Nynäshamn kl 9.30
Ankommer Trosa kl 12.30

Avgår Trosa c:a kl 15.00
Ank. Nynäshamn kl 18.00

I den svenska mariners kölvatten

18/6 + 23/7 kl 9.30-15.30:
Guidad tur via Nyhamn,
runt Muskö till Kapellön.
Bokning tel 0708-873406.

Boka båtcharter

M/S Flora är en charmig
f.d ångslup för 48 passagerare
(c:a 35 matgäster).

**Avgångar sker från
Nynäshamns fiskehamn.**

Bokning www.msflora.se • 0708-873406

Aktuellt från Nynäshamns kommun

Hej Nynäshamn!

“Vi vill förstärka de unika kvaliteter vi har med småstad, landsbygd och den nära naturen.”

Frida Öster,
kommunarkitekt

Foto: Nynäshamns kommun

Frida brinner för gestaltning och arkitektur

Sedan några månader tillbaka har kommunen en egen kommunarkitekt. Hennes namn är Frida Öster och uppdraget handlar om att ta ett samlat grepp om gestaltning och arkitektur i kommunen.

En kommunarkitekts arbete handlar om att skapa förutsättningar så att det som byggs i kommunen är i linje med kommunens mål och visioner. Funktionen är både en intern resurs men också ett externt stöd för exploatörer.

– Den byggda miljön är något som påverkar alla kommunens invånare varje dag och det är därför jätteviktigt att våra livsmiljöer är gestaltade med omsorg. Det roligaste med mitt jobb är att det både kan handla om allt från en detalj som en skylt på en byggnad till hur vi planerar ett nytt område på ett långsiktigt hållbart sätt, säger Frida Öster, kommunarkitekt.

Frida jobbar både övergripande med gestaltungsfrågor i kommunen och stöttar också i specifika projekt där gestaltning och arkitektur är extra viktigt. Större byggprojekt har ofta ett gestaltungsprogram som på ett mer detaljerat sätt berättar hur området ska se ut. Som till exempel byggnadernas placering och hur de ska se

ut, höjder, känslan i gaturummet, material och färgsättning.

“En stor fördel i Nynäshamn är vårt kustnära läge”

– I Nynäshamns kommun vill vi förstärka de unika kvaliteter vi har med småstad, landsbygd och den nära naturen. Vi har ett otroligt rikt kulturarv med till exempel PO Hallmans första stadsplan som fortfarande präglar känslan i Nynäshamn och det är sådana kvaliteter vi ska bevara och förstärka när vi planerar nytt. En stor fördel i Nynäshamn är ju även vårt kustnära läge – det vill vi gärna lyfta fram och bygga vidare på.

– För att göra Nynäshamns gästhamnsområde mer attraktivt för både invånare och besökare har vi startat ett projekt där vi ska jobba med tillfällig arkitektur som ett verktyg att göra platsen mer attraktiv och roligare under större delar av året.

En kommunarkitekts arbete är både långsiktigt och strategiskt och det kan upplevas som att det tar tid innan det syns någon skillnad. Ett viktigt uppdrag för Frida är att jobba in gestaltungsfrågorna i Nynäshamns kommuns processer på ett bra sätt. Det är bara genom att jobba med frågorna på ett strategiskt sätt som det går att förvänta sig att det som byggs blir som det var tänkt. Från allra första ide till genomförandet.

“Tar tid innan det syns någon skillnad”

– Gestaltning och arkitektur är verkligen ett “tillsammansarbete” för hela kommunen som sakt men säkert kommer att ge resultat. Det är jätteroligt att jag fått så positivt bemötande – jag ser verkligen fram emot den utvecklingsresa vi ska göra tillsammans, avslutar Frida.

Bor: I Aspudden, söder om Stockholm.

Kommer från: Nynäshamn, har vuxit upp här. Det är otroligt roligt att nu vara tillbaka och återupptäcka kommunen med nya ögon.

Familj: Man och två barn, 6 och 8 år.

Intressen: Har ett brinnande intresse för arkitektur och samhällsbyggnad och älskar att arbeta med de frågorna. På fritiden kopplar jag av med odling, löpning, yoga och att hitta på roliga saker med mina barn.

Favoritbyggnad i Nynäshamn:

Åh, svårt att bestämma mig. Får jag välja två? I sådant fall blir det Gunnar Asplunds sommarbostad på Lisö som var en stor förebild under min utbildning. Är också väldigt förtjust i stationshusen längs med Nynäsbanan som ritades av Ferdinand Boberg och är karaktäristiska för kommunen.

Dylan Thunell Berg och Sofie Reinholdsson (till vänster) spelar drängen Per respektive pigan Stina, här tillsammans med några av det 60-talet medverkande i folklustspelet.

TEXT & FOTO NICLAS AXELSON

Värmlänningarna

I NYNÄSHAMN

Folklustspelet Värmlänningarna hade sin upremiär på Kungliga teatern, numera Operan, i Stockholm redan 1846. Trots sin aktningsfulla ålder tar teaterstycket upp frågor som kan kopplas till dagens aktuella ämnen och i sommar sätts pjäsen upp med tre föreställningar för publik på hembygdsgården i Nynäshamn.

Kärleken till ursprungsbygden är en av anledningarna till att just Värmlänningarna nu ska spelas i Nynäshamn. Initiativtagare och regissör är Anna-Lena Engström, numera bosatt här och tidigare organist i stadens församling. Men hon är uppväxt i värmländska Arvika, där det av naturliga skäl har blivit en tradition att sång- och folklustspelet sätts upp varje år. Anna-Lena har både regisserat och spelat i pjäsen många gånger tidigare, bland annat på Skansen i Stockholm men också i Los Angeles och de så kallade svenskbygderna i USA. Nu blir det första gången hon tar sig an uppgiften hemma i Nynäshamn, med huvudsyftet att föra samman det lokala kultur- och föreningslivet och där Nynäshamns kommun bidrar för att uppmuntra samarbetsprojektet.

– Vi är totalt ett 60-tal personer som är involverade i uppsättningen, berättar Anna-Lena.

Kulturskolan medverkar med barn från verksamheten och rektor Arne Almroth som dirigent. Det gör också medlemmar från Nyble allspel, Nynäshamns folkdansgille, Babords halsar samt delar av kyrkornas körer och solister. På plats finns dessutom en professionell kvintett som framför verken med arrangemang av Daniel Bergström. Den ideella föreningen Musiker utan gränser och Nynäshamns hembygdsförening är också medarrangörer.

Lena Allansdotter är körsångare och medlem i Musiker utan gränser. Det är första gången hon tar ton i Värmlänningarna och bland hennes övriga uppgifter ingår även rollen som regiassistent.

– Anna-Lena är fantastiskt duktig på att sammanföra kulturlivet i Nynäshamn, en riktig ”spindel i nätet” som får saker att hända, säger Lena när hon ansluter till samtalet mellan förberedelserna.

”Pjäsen berättar om många konflikter som förekommer även i dagens samhälle, som tvångsgifte, krigsoro, skillnader mellan fattig och rik, skördar som slår fel på grund av klimatet...”

Värmlänningarna skrevs alltså 1846 av Fredrik August Dahlgren med musik av Andreas Randel, där det kanske mest kända stycket är "Ack Värmeland du sköna". Handlingen utspelar sig i en liten by där rikemanssonen Erik (spelande av Lukas Sköld) blir förälskad i den fattiga flickan Anna (Erika Dahlén). Kärleken är besvarad men det är bestämt att Erik, mot sin vilja, ska giftas bort med Britta (Pernilla Gertell) från byns allra rikaste familj.

– Pjäsen berättar om många konflikter som förekommer även i dagens samhälle, som tvångsgifte, krigsoro, skillnader mellan fattig och rik, skördar som slår fel på grund av klimatet och så vidare. Det är konstigt att vi inte lärt oss mer på alla år som gått sedan den skrevs, säger Anna-Lena lite sorgset men konstaterar sekunden därpå att föreställningen trots allt innehåller väldigt mycket glädje och humor.

Inför sommarens uppsättning har den lokala ensemblen repeterat flitigt och parallellt har olika grupper arbetat med allt från att sy kläder till att leta fram rekvisita. En hel del får man låna från hembygdsföreningens samlingar medan sceneriet för att skapa rätt stämning redan finns på plats.

– De gamla byggnaderna och miljön här på hembygdsgården passar perfekt som kuliss i sammanhanget. Nu letar vi bara efter en häst också om någon kan bidra med det, upplyser Anna-Lena.

Allt ska kännas genuint så därför har skådespelare och sångare fått träna lite extra på den värmländska dialekten. Några i sällskapet kommer ursprungligen från trakten och har den gratis, så också Anna-Lena förstås. Det är viktigt för att göra originalet rättvisa.

"Nävgröt med fläsk, kanske skrädmjölskakor – och köörv förstås"

– Ju fler värmlänningar desto bättre, säger Anna-Lena skämtsam och förklarar att det är en av anledningarna till att hon själv lite motvilligt har en liten roll i spelet även denna gång.

Premiären för Värmlänningarna på hembygdsgården i Nynäshamn blir fredagen den 16 juni klockan 19.00 och därefter spelas den ytterligare två gånger i helgen, den 17:e och 18:e juni klockan 15.00. En stund innan spelet börjar kommer de medverkande att möta upp publiken och utföra olika autentiska sysslor i området. Föreställningen är cirka två timmar lång inklusive paus och det finns runt tvåhundra sittplatser att tillgå. Biljetten kostar 120 kronor för vuxna och kan förköpas via Musiker utan gränsers hemsida (www.musikerutangranser.n.nu) eller på plats, medan barn och ungdomar under 15 år går in alldeles gratis för att uppmuntra den yngre generationen att ta del av det klassiska teaterstycket.

– Mellan akterna hoppas jag att vi ska kunna erbjuda något passande att äta, som nävgröt med fläsk, kanske skrädmjölskakor – och köörv förstås, säger Anna-Lena på bred värmländska och skrattar.

Lena Allansdotter och Anna-Lena Engström tillsammans med medarrangerande Nynäshamns hembygdsförenings ordförande Roger Hellström.

Sommar i Ösmo-Torö församling

Café Gudagott, Snarberga Torö

Öppet kl. 13–16 med underhållning av:

- 13/6 Kristina och Kent Skafvenstedt
- 20/6 Lars "Häggis" Häggström
- 4/7 **EXTRA INSATT.** Denna dag är det världspremiär för "TORÖMACKAN". Är det fågel, fisk eller nå't mitt emellan? Kom, följ med och se!
- 11/7 Micke Lindström
- 25/7 "Sköjdraget"
- 8/8 Allan Willny gör comeback med vitsar, sång och musik!

Konserter i Torö kyrka

Ons 28/6 kl. 19

"Bland nobla damer och döda libertiner: en tolkning av Harriet Löwenhjem"

Rebecka O'Nils, Jenny Klefbom, *sång*, William Bülow O'Nils, *gitarr*

Ons 2/8 kl. 19

"Jazz, visa & psalm – Egenskriven & tonsatt musik"

Katarina Ridderstedt, *sång*, Ulf Kundler Ridderstedt, *piano*

Vägkyrka i Ösmo 1/7–30/7

Under perioden är vår "Vägkyrka" öppen varje dag kl. 12–16.

Varje dag:

- Våffelcafé i Sockenstugan.
- Utställning i Sockenstugan av föreningen "Konst & hantverk" (en trappa upp).
- Utställning i kyrkan – lär dig mer om målaren Albertus Pictor.
- Guidning i kyrkan – vardag och helg finns kunniga guider på plats.
- Tipspromenad – för vuxna och barn. Nya frågor varje vecka. Start vid Sockenstugan.

Onsdagar:

14–ca 14.15 "Toner & tankar", vid Sockenstugan

14.15–15: "Ställ prällen mot väggen" – fråga prästen om vad du vill.

Sommarkvällar kl. 19

Ons 5/7

19 "Okända Jesusord" – Peter Mourath föreläser, Sockenstugan, Ösmo

Ons 12/7 kl. 19 Konsert i Ösmo kyrka

"Le colibri – en kväll med franska impressionister"

Anna-Lena Engström, *sång*, Max Thoursie, *flöjt*
Barna Both, *piano*

Ons 19/7 kl. 19 Konsert i Ösmo kyrka

Flöjtensemble från Paris under ledning av Siv Laventure

Ons 26/7 kl. 19 Konsert i Ösmo kyrka

Karolina Schönbeck, *cello*, Camilla Wiberg, *piano*

Kyrkliga Syföreningen serverar våfflor dessa onsdagskvällar efter föredrag/konsert.

Varmt välkommen till oss i sommar!

www.osmоторо.se

Svenska kyrkan
ÖSMO-TORÖ FÖRSAMLING

KRÖNIKA

Roddtur över Mysingen och fontäner fyllda av vin

Jag sitter i trädgården hemma i Sorunda och reflekterar över det första halvåret och de mål jag satt upp för den perioden. Det är så lätt att med kraft och energi ta sig an nya utmaningar vid tolvslaget på nyårsafton, ”nu jäklar, nu ska jag sätta en plan för min hälsa, träning, karriär och allt annat”. Allt på en gång. Inledningsvis är motivationen på topp, jag yogar, gör hundra situps om dagen, korgen är full av butikens mörkaste bröd, vininköpen färre och jag planerar för nya projekt både hemma och på jobbet.

Hur har det gått? Haha...

Jag borde veta bättre, jag är trots allt utbildad coach och hjälper dagligen människor att nå sina mål.

Ska jag vara helt ärlig har det gått... sådär. Vissa av målen håller jag fast vid, men i mindre omfattning än planerat. Och det är väl det som är grejen, att inte sätta för höga mål och framför allt att dela upp dem i flera delmål. Att även lägga till lustfyllda mål där det verkligen går att hitta glädje och energi, att ha kul på vägen, då kommer det bli lättare att ta sig an det där som är tuffare och du behåller din motivation.

Prata om dina mål med andra och skaffa en personlig hejarklack som peppar dig när det känns tungt.

Jag undrar om min gammelfarfar hade en sådan hejarklack när han med ett tydligt mål i sikte och uppenbar motivation satte sig i sin roddbåt hemma på Utö och rodde hela vägen till Korsudden på Järflotta för att fria till den kvinna han var förälskad i – min gammelfarmor. Som tur var så blev inte roddturen förgäves, hon sa ”ja” så det var säkert med lättare årtag han rodde tillbaka över Mysingen igen.

Vår släkt är generationer av öbor, vi har det i blodet. En längtan till hav, klippor och bryggor.

Så är också vår fantastiska gästhamn en plats där jag gärna spenderar tid och njuter – av en god middag på Kroken, är med på ett klurigt musikquiz på Rotundan, köper ljuvligt goda delikatesser och nyrökta räkor på Rökeriet eller bara tar ett glas vin på någon av serveringarna.

Visste ni att det för länge sedan i italienska hamnar ska ha funnits dryckesfontäner fyllda med vin i stället för vatten? Detta för att hålla hamnarbetarnas humör på topp, de lär ha menat att man arbetade bättre med flytande motivation. De här fontänerna ska ha tagits bort av myndigheterna efter en tid, då man såg att folk hade svårt att lämna såväl hamnen som sitt arbete för att ta sig hem.

Men apropå vin och sommar skulle jag gärna vilja dela med mig några tankar kring hur ni kan kombinera maten och drycken till stundande grillkvällar.

Som vanligt är det lätt att stirra sig blind på själva råvaran, exempelvis köttet som man ska grilla, men det viktiga när man matchar mat och vin är att tänka på hur det tillagas, med kryddningen och tillbehören.

Sorundabon Charlotte Ohlson är verksam som jobbcoach och även utbildad sommelier med mottot ”Life is too short to drink bad wines”. Hon delar med sig av kunskap och erfarenheter i 100% Nynäshamn.

Grillen ger köttet, fisken eller grönsakerna en rökighet och en, förhoppningsvis lagom, bränd ton. Även barbecuesåser brukar ha en rökig smak och då tycker jag det passar med en Zinfandel, moget fruktig och inte alltför strävt.

Gillar du att grilla lamm och har rosmarin eller timjan i kryddningen kan du leta efter ett vin med dessa toner, till exempel i viner från Rhône i Frankrike.

Har du en fetare sås, som en bearnaise, kan du välja ett vin med högre strävhet, som en Cabernet Sauvignon. Min favorit är Three finger Jack från USA – ett riktigt ”dra mig baklänges-vin”.

Föredrar du att grilla grönsaker?

När man matchar vin och grönsaker så är det bra att tänka till lite extra. Grönsaker har ofta en beska i sig, ta exempelvis sparris som är god att grilla. Vinet kommer inte till sin fulla rätt och strävheten förstärks. Här kan man i stället välja ett rosévin. Vill man ändå ha ett rött, så välj ett lättare vin och lägg till en fet sås. En Beurre Blancsås är gudomlig till grillad sparris och pilgrimsmusslor men då väljer jag ett mousserande vitt.

Vill jag ha ett vitt vin till den grillade fisken så brukar jag välja ett vin som är ekfatslagrat, där fataromerna möter grillsmaken fint.

För mig är den här sommaren ett oskrivet blad, men jag tror mig veta att den kommer bjuda på grillkvällar med familj och vänner, salta bad och rökta räkor. Kanske en tur till Utö, fast inte i roddbåt som min förfader.

Så kära läsare, ta chansen att uppleva sommaren på ditt eget sätt, med eller utan specifika mål.

För när allt kommer omkring så handlar ju livet om att skapa minnen och att ha kul längs vägen.

Trevlig sommar!

BYE, BYE ROTUNDAN - HELLO

Terrassen

restaurang • livemusik • minigolf

Måndagar & tisdagar

fr o m 9 juni och hela sommaren - mat, dryck m m:

20% RABATT PÅ ALLT!

Sommarens program:

02-jun Fre Jacked Up
03-jun Lör Jacked Up
04-jun Sön Melodikryss 1
05-jun Mån Frostnatt
09-jun Fre Smalare än Thord
10-jun Lör Smalare än Thord
11-jun Sön Melodikryss 2
16-jun Fre Trött & Ebba Gold
17-jun Lör Bogart Steal
18-jun Sön Melodikryss 3 / Cockroach Blues Band
21-jun Ons Bussters
22-jun Tor W2
23-jun Fre Öfverklass
24-jun Lör Vinylkompaniet
25-jun Sön Melodikryss 4 + TBA
28-jun Ons TBA
29-jun Tor TBA
30-jun Fre The Matchmen
01-jul Lör The Matchmen
02-jul Sön Melodikryss 5 / Cockroach Blues Band
05-jul Ons Vinylkompaniet
06-jul Tor Carnage Café + 1
07-jul Fre Hårdrocksbandet
08-jul Lör Hårdrocksbandet
12-jul Ons Vinylkompaniet
13-jul Tor Micke Östling & Istria Sanchez
14-jul Fre Gyllene Tribute + Electric Co.
15-jul Lör Gyllene Tribute + Electric Co.
16-jul Sön Melodikryss 6 / Ronnie Åström Trio
19-jul Ons Bussters
20-jul Tor Vi3
21-jul Fre Vi3
22-jul Lör FU*K (Fagersta Ukulele Klubb)
23-jul Sön Melodikryss 7 / Baskery
26-jul Ons Micke Lorentzson Band
27-jul Tor X-Tension
28-jul Fre X-Tension
29-jul Lör Pommac (2 sittningar)
30-jul Sön Melodikryss 8 / Ronnie Åström Trio
02-aug Ons Bussters
03-aug Tor Månson All Stars
04-aug Fre The Matchmen
05-aug Lör The Matchmen
06-aug Sön Melodikryss 9 / Cockroach Blues Band
09-aug Ons Vinylkompaniet
10-aug Tor Jacked Up
11-aug Fre Limited Edition
12-aug Lör Limited Edition
13-aug Sön Melodikryss 10
18-aug Fre The Matchmen
19-aug Lör The Matchmen
20-aug Sön Melodikryss 11
25-aug Fre Bogart Steal
26-aug Lör Gyllene Tribute + Electric Co.
02-sep Lör Allstar Band

Reservation för ändringar.

Frejas Holme 1, Nynäshamn

Tel. 08-520 162 15 • www.nynasterrassen.se

VIKINGAR INTAR LÖVHAGEN

Under vecka 27 i juli kommer de södra delarna av Nynäshamn att intas av ett drygt 70-tal vikingar med full mundering. Vid Stockbonäs, i friluftsområdet Lövhagen, bygger de upp en genuin miljö från den historiska perioden och bjuder in allmänheten till ett vikingatida evenemang i helgen den 8-9 juli.

Föreningen "I förfäders spår" står bakom evenemanget och det är fjärde gången de gör detta i Nynäshamn. Första gången var 2017 och då hittade närmare tretusen besökare till den temporära vikingaby.

– En av våra medlemmar kommer från Nynäshamn och det var så vi upptäckte platsen. Här finns fin natur och närhet till vattnet som passar oss perfekt, säger Max Gullberg som är ordförande i föreningen.

Vikingatiden är den skandinaviska järnålderns sista period och spänner mellan åren från cirka 750 till 1100-talet efter Kristus. Den är förstas känd för sina båtblurnas krigare och deras plundringsräder runt om i Europa, men många var också mer stillsamma handelsmän och det stora flertalet bönder. En spännande period, då våra nordiska riken började ta form samtidigt som befolkningen växte i snabb takt.

– I Nynäshamns kommun finns många historiska kopplingar, även om platsen där vikingaevenemanget nu ska hålla till med

största sannolikhet låg under vatten vid den aktuella tiden.

”Det är kul att låta historien komma till liv”

Max Gullberg är till vardags lärare i historia och språk. Han började med att lajva på fritiden och fastnade då för forntida teman.

– Det är kul att låta historien komma till liv och att få möjlighet att dela med sig till både barn och vuxna om hur det kan ha sett ut i en annan epok.

Tillsammans ska ett stort gäng likasinnade entusiaster i föreningen skapa en tidstypisk miljö ute vid Stockbonäs. I ett område på cirka 300 gånger 100 meter bygger de under veckan upp tält och har förberedelser inför helgen när allmänheten välkomnas till evenemanget.

– Då kommer vi att ha uppvisningar av olika slag, från strider till mode,

hantverksworkshops, prova på att baka flatbröd, guidade turer i lägret och mycket mer, berättar Max.

Det kommer också att finnas marknadsstånd med försäljning av historiska förlagor från vikingatiden och Lövhagens servering erbjuder mat och dryck på platsen.

Längs gångvägen, från parkeringen vid Lövhagen ut till Stockbonäs, finns möjlighet att delta i en tipspromenad med frågor som kan vara kluriga för både barn och vuxna.

– Vi jobbar även på att kunna erbjuda hästskjuts för dem som inte vill promenera slingan ut, säger Max

Evenemanget pågår lördagen den 8 juli och söndagen den 9 juli, mellan klockan 11.00 och 16.00 båda dagarna. De vuxna får betala en liten entréavgift på 20 kronor, medan barn och ungdomar upp till 18 år kommer in till vikingaområdet helt gratis.

– Allt ska kännas genuint från tiden, från tält till utrustning och miljön där det hela utspelas.

Konst & Hantverk

SOMMARMARKNAD

VÄLKOMMEN!

i Godsmagasinet,
mellan Nynäshamns station och Färjeterminalen

Utställning och försäljning av konst och hantverk

Öppet 27 juni - 27 augusti
alla dagar utom måndagar
kl. 10.00-18.00

Föreningen Konst & Hantverk
i Nynäshamn

info@fkohnynas.se
www.fkohnynas.se

ÖPPET:
Hela juni och juli
Vardagar 10-18
Lör-sön 10-16

TRÄDGÅRD MED EGENDRIVNA PLANTOR

Perenner (ca 100 sorter) • Kryddväxter
Utplanteringsväxter (ca 100 sorter)
Tomat- & grönsaksplantor (många olika sorter)
Vi säljer även Herrö Honung

Kör Muskövägen 150 m och följ därefter skyltning höger

Tel. 070-242 76 02 *Välkomna önskar Annika!*

Kvalitet behöver inte vara dyrt!

Vi hjälper Er med
begravning och
familjejuridik.

Vi erbjuder begravningar
från 9 500 kr.
Kostnadsfria hembesök.

Även fri rådgivning
av Livsdokument.

Nynäshamns Begravningsbyrå

Heimdalsvägen 6, Nynäshamn – 08-520 205 15
www.nynashamnsbegravning.se

SPÄNNANDE BUSS- TURER I SOMMAR

**BOKA
REDAN
IDAG!**

Det historiska Torö Sön. 11/6 13.00

Sorundaturen Ons. 14/6 16.30

I de dödsdömdas fotspår Sön. 2/7 13.00

NY TUR 2023 – Det förhistoriska
Fällnäs Sön. 13/8 13.00

Runstensturen Mån. 14/8 16.30

Bland troll, spöken och märkliga
personer Lör. 19/8 13.00

KERSTINSTAXI.SE
08-530 430 10

Kerstins
TAXI & BUSS | ANNO 1972

Ny adress för ditt hår!

Nu har vi flyttat in i fina
lokaler i det nybyggda
huset på Idunvägen 38,
alldeles intill
Gröndalsvikens station.

Vi önskar såväl våra
gamla som nya kunder
varmt välkomna till oss!

Tuula Forsius
073-747 23 65

Josipa Kaurinovic
070-755 97 61

Öppet: Måndag-fredag kl 10-17, lördag ojämna veckor kl 11-15 eller efter ö k. Boka din tid nu - drop in i mån av lediga tider.

Pia fortsätter driva sommarcaféet på Lisö

FOTO PRIVAT

FOTO CHARLOTTE FRIBERG

På Sveriges nationaldag den 6 juni öppnar Blålockans sommarcafé i Skärlinge på Lisö. Premiärdagen är vald med omsorg, som en blinkning till att Blålockan också är landets nationalblomma. Här driver slöjdläraren Pia Reuterstig caféverksamhet som en fritidssyssla under sommarlovet. I fjol tog hon över stafettpinnen efter sin pappa Bertil, som under många år hade sin utställning med eget silversmide, trähantverk och glas-mästeri på platsen och sommartid även höll öppet med café. Pia har tillbringat många somrar ute på Lisö och idag är hon själv fritidsboende i boningshuset med den tidigare verkstaden. På gården har hon ställt upp en husvagn där hon erbjuder fika med hembakat bröd, pajer och mackor.

– Jag köpte en husvagn och byggde om den till en foodtruck med serveringslucka, berättar Pia.

Efter att pappa Bertil gick bort 2019 kom ofta frågan om någon skulle ta över verksamheten.

– Det var många som sa att de saknade Blålockan. Jag tycker det är fint att få ge något tillbaka och låta fler ta del av den fina miljön här omkring.

Parallellt med att driva sitt sommarcafé är

hon också i full gång med att renovera på huset och fixa med allt möjligt på gården.

– Det är mycket jobb men jag tar det i min takt allt eftersom det kommer, säger Pia och tillägger med ett skratt att hon sällan har tid att sitta still.

I sommar ska hon utöka utbudet med lite keramik och honung. En del av Bertil Reuterstigs alster kommer också att finnas till försäljning och om Pia hinner vill hon gärna komplettera med egen hantverks-slöjd. Dessutom är ett band inbokat som ska göra en spelning den 11 juni.

- Då kommer trion Teapot och sedan hoppas jag att det kan bli ytterligare någon livemusik i juli.

För att hitta hit kör man av från 225:an mot Lisö och Lindholmen, följer vägen förbi Fällnäs gård och håller utkik efter hänvisning till Skärlinge. Den gamla skylten som upplyser om "glasmästeri" står fortfarande kvar, även om just den verksamheten inte längre finns på gården. Blålockans sommarcafé håller öppet lördagar och söndagar, i juni klockan 11.00 till 14.00 och i juli klockan 13.00 till 17.00.

– Med reservation för att det kan vara lite flexibelt. Jag gör ju detta som en hobby för att jag tycker det är roligt, säger Pia glatt.

M/S Flora turar i skärgården

DE POPULÄRA SOMMARTURERNA till Trosa med M/S Flora fortsätter. Den tidigare ångslupen avgår med dagsturer från Nynäshamns fiskehamn tre gånger i veckan, tisdagar, onsdagar och torsdagar klockan 09.30, under perioden 27 juni till och med 10 augusti. Vattenvägen är det nära till grannidyllen och färden går bland annat genom vackra Dragets kanal. Efter några timmar i Trosa går båten i retur och är tillbaka i Nynäshamn igen vid 18-tiden.

I fjol firade M/S Flora 50-årsjubileum med Nynäshamn som hemmahamn, men båten är betydligt äldre än så. Den byggdes som ångslup 1897 för att transportera gods och passagerare kring huvudstaden, men på 1950-talet byggdes den om och ångmaskinen ersattes av en dieselmotor. Underhållet fortsätter med den nuvarande skepparen Kåre Eksell.

I sommar kommer M/S Flora även att göra två guide turer till minne av att svenska flottan firade 500 år 2022. Maria Landin och Bertil Oskarsson finns ombord och berättar om historiska kopplingar till den södra skärgården, bland annat örlogsbasererna Älvsnabben och Nyhamn. Turerna avgår den 18 juni och 23 juli och pågår klockan 9.30-15.30. Biljetter både till dem och till Trosaturer bokas hos M/S Flora.

FORMASTÅL AB

SVETS, SMIDE & MASKIN

Sunnerby Industriområde, SORUNDA

 08-530 444 80

- Tillverkning och reparationer
- Stålkonstruktioner
- Klippning, bockning av plåt
- Gas- & plasmaskärning
- Bearbetningar
- Pressning hydraulslang

ÅRETS FÖRETAGARE I NYNÄSHAMNS KOMMUN

Allt till hemmet!

Vitvaror, hemelektronik,
värmepumpar & kök

Gå in på www.elon.se för att se hela vårt sortiment

eLON
eLON LJUD & BILD

Elon Nynäshamn | 08-524 006 50 | nynashamn@elon.se
Telivägen 2, Sjötelegrafan, 149 41 Nynäshamn

CK

CRYOKLINIKEN

Boost your beauty

Cryobehandlingar

för kropp och ansikte

- Fettreducering
- Lymfdränering
- Uppstramning lös hud
- Rynkreducering
- Antiage-behandlingar
- Cellulitbehandling

Cryo 21

Ansiktsbehandlingar

- Ekologisk
- GLOW & Freeze
- Kemisk peeling
- Rynkreducering
- Kometisk akupunktur

Nyhet! Coolifting
Ansiktslyft utan injektion

Vi är anslutna till e-PASSI & Wellnet

KVINNAN I FOKUS – KVINNOHÄLSA

Hormonyoga samt Lymf- och balanserande yoga
från 21/8 - anmäl ditt intresse nu!

Healing Touch massage • Klimakterierådgivning • Olika paketlösningar
med träning, kost, hormonbalans, yoga, meditation, återhämtning, cryo.

Theresia Malm Cert. Cryoterapeut/Klimakteriecoach/Hormonyogalärare
Yvette Malm Certifierad Cryoterapeut/Ansiktsterapeut

Boka på: <https://www.bokadirekt.se/places/eryokliniken-44191>

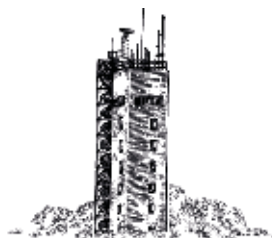
Tel. 0760177985 • theresiamalm@outlook.com
Klippgatan 22 • Nynäshamn • www.cryokliniken.se

LANDSORT & HELDAG

NU MÖJLIGT - VI KÖR ER HEM

Besök Erstabatteriet i Norrhamn och upplev kalla krigets färor, ta en promenad till byn och njut av en lunch. Besök fyren och Storhamn eller slappna av på klipporna. Avsluta dagen på en av öns två matställen! Puben Saltboden nere i lotshamnen eller restaurang Svedtiljas där ni kan ta en drink och avnjuta en god måltid, med utsikt över inloppet mot Södertälje i Stockholms yttersta skärgård. Ni kan även börja middagen med ett glas champagne högst upp i Lotstornet.

Sedan tar båten er hem kl 21.30

LOTSTORNET

LOGI & RESTAURANG SVEDTILJAS
KONFERENS - EVENEMANG
JULBORD

www.g-mo.se - info@g-mo.se - 070 219 90 90 eller följ oss på Facebook - Instagram

BÅTTAXI

Nynäshamn - Torö eller vart ni vill åka, vi kör er hem.

Finns också möjlighet till utflykt i skärgården eller sålsafari i närområdet

070 542 80 48

GÄSTHAMN PÅ NORRA ÖN
Förtöj över dagen eller natten
går bra att förboka

070 219 01 18

KÖP VÅRT SOMMARKORT!

Upp till 3 månaders
träning för 1200 kr
och bara 1000 kr för dig som är
ungdom, student eller senior.

Gäller 1 juni till 31 augusti. Läs mer på vår hemsida.

Träna kl 04-24 på ett diplomerat 100% rent gym!

Telivägen 16, Nynäshamn. Tel. 08-520 120 20 • www.friskissvettis.se/nynashamn

Rotundan blir **TERRASSEN**

UNDER FLERA ÅR har Anders och Annika Nylén drivit Rotundan på Frejas holme intill Nynäshamns gästhamn. Restaurangen har inte minst blivit synonym med ett rikligt utbud av livespelningar under sommarmånaderna. Den satsningen består, men för övrigt är det mesta nytt inför årets säsong. För att markera detta passar de på att döpa om stället till det nya namnet Terrassen.

– Terrassen är ett bättre namn som passar vårt läge vid vattnet och är mer lockande för de som inte redan känner till oss, säger Anders Nylén.

Förutom en ny skylt med Terrassen i lysande neonskrift vid entrén har de under våren byggt om en hel del, bytt leverantörer och satsar på en uppdaterad meny med nya rätter. Minigolfbanorna intill restaurangen har också fått en uppfräschning. Från juni till början av september är schemat av spelningar bokad med flera band i veckan, under högsåsongen från onsdag till söndag. På söndagarna fortsätter även det populära melodikrysset, där gästernas kunskap om musik testas på ett lekfullt sätt.

– Smalare än Thord och Ronnie Åströms trio är några av höjdarna att se fram emot i sommar. En annan är Baskery från USA som har svenskrötter och spelade på den tiden vi körde Nynäskalaset. De gör normalt bara en eller två spelningar i Sverige per år och kommer till oss den 23 juli, tipsar Anders.

A NEW MATE AT EIGHT FRIENDS INN

MATT WILKES ÄR FÖR MÅNGA KÄND som engelsmannen som brygger öl och cider ute på Oxnö. Nu är han också ny delägare till puben Eight Friends Inn i Nynäshamns gamla stationshus, där kollegorna Bertil Jonsson, Maria Lydén och Tina Clemmedsson varit med sedan starten 2014.

– Jag drev flera pubar hemma i Brighton under många år, och även en i Grekland, så det känns naturligt att kliva in i detta. Det här blir min åttonde pub i ordningen, säger Matt.

Självklart har han tagit in Oxnö ciderhus sortiment i pubens utbud och i musteriet där ute fortsätter verksamheten som tidigare tillsammans med kollegan Jonas Liljehammar. En ny omgång cider jäser i tankarna.

Nu introducerar Eight Friends Inn också Cask Ale – en traditionell brittisk öl, opastöriserad och ofiltrerad, som levereras i speciella tunnor där den fått fermentera i långsam takt och sedan tappas upp med hjälp av handpump.

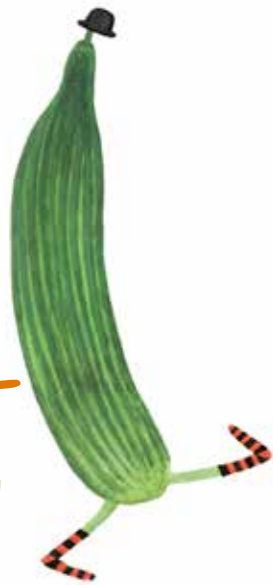
– Något för riktiga ölnördar här kanske, men det är stort i England.

Med Matts intåg bakom kranarna i stationshuset kommer flera nyheter. Puben håller öppet dagligen i sommar och satsar bland annat på en utökad pubmeny och återkommande musikunderhållning på uteserveringen, eller i "beer garden" som Matt kallar den. Någon gång i månaden blir det quiz och ölprovningar. Till hösten är planen också att servera typiskt engelska middagar varje söndag. Rule, Britannia i nynäshamnstappning.

HERR GURKA MED VÄNNER PÅ LEK- & LÄS- UTSTÄLLNING!

SOMMAREN 2023 BJUDER NYNÄSHAMNS BIBLIOTEK in till en lekfull utställning om Lennart Hellsings äventyrliga universum. Utställningen "Allemansland" baseras på miljöer och figurer från Lennart Hellsings folkkära böcker. Här får barnen besöka och leka i staden Annorlunda, möta kaptenerna på sjöröverskeppet och träffa den dansante herr Gurka med vänner. I Bagar Bengtssons krokkan kan barnen krypa in och läsa en god bok.

Allemansland är en utställning för alla ordälskare med miljöer och dikter hämtade från Lennart Hellsing och Paul Ströyers gemensamma produktion. I första hand för barnen förstås, men som även vuxna kan uppskatta och ha glädje av. Ett land för alla – Allemansland! Utställningen är producerad av Barnutställningar.nu i samarbete med Rabén & Sjögren förlag. Den pågår i Konsthallen på Folkets hus under Nynäshamns biblioteks öppettider mellan den 12 juni och 16 september.

JUNIOR
productions

Mamma Mu och Kråkan

Lördag 8 juli kl 10-13

STADSHUSPLATSEN
NYNÄSHAMNS
CENTRUM

Sakletarpromenad

Träffa och kjama Mamma Mu och Kråkan

Kasta, fiska, pricka, dräm till i vår 5-kamp

Musikshow med barnens favoritsånger

Det var en gång en kråka och en ko...

Se hela programmet på nynashamnscentrum.se inom kort!

Presenttips!
Du vet väl att du kan köpa våra lokala presentkort i förbutiken på Coop i centrum.

Missa inte Nynäshamns Skärgårdsmarknad i Fiskehamnen 26 augusti.

© Lujja Wieslander & Sven Nordqvist

STADSKÄRNE FÖRENINGEN NYNÄSHAMN

Läs mer på nynashamnscentrum.se

MIDSOMMAR MED SMÅ GRODOR

MIDSOMMARAFTON FREDAG 23 JUNI

firas traditionsenligt runt om i våra trakter.

Hembygdsgården i Nynäshamn inleder dagen med att öppna upp museerna i området klockan 12.00. Lite senare öppnar tombola, fiskdamm och sångstund för stora och små. Stången ska resas klockan 15.00 följt av uppträdanden och danslekar med Nyble allspel och Nynäshamns folkdansgille.

På Muskö börjar dagen vid Grytholmen klockan 11.00. Ösmo hembygdsgille håller i midsommarfirandet vid Nyble och Sorunda hembygdsförenings motsvarande i Prästgårdsparken brukar locka storpublik. Alla tider var inte tillgängliga vid den här tidningens pressläggning och det finns även flera platser där det kommer att arrangeras lekar och dans kring stången. Håll ögon och öron öppna och följ ljudet av de kvackande små grodorna så hittar du säkert ett firande nära dig.

MER PÅ GÅNG I SOMMAR

Mer information och ännu fler evenemang hittar du i Nynäshamns kommuns besökscenters evenemangskalender, nynashamn.se/uppleva/evenemang, och förstås även i många av reportagen som kommer med 100% Nynäshamn. *Reservation för ändringar.*

Utställning med måleri av Maria Oscarsson Marle pågår på Konstpoolen i Nynäshamn till och med den 17 juni och håller öppet tisdagar-lördagar (dock ej 6 juni).

Ponnyridning hos Nynäshamns ridklubb med drop in på lördagar klockan 14.00-14.30 till och med 17 juni. Ridningen sker inomhus och biljettköp görs på plats.

Om fågellivet på Landsort berättas det på guidade turer vid öns fågelstation, lördagar till och med 17/6 klockan 11.00-11.45 (ej 3/6). Biljettköp på plats. Om flyttfåglar, ringmärkning och verksamheten.

Järnvägmuseet håller från och med den 25 juni öppet alla söndagar klockan 13.00-16.00 under hela sommaren. Vid det gamla lokstallet på Nickstabadsvägen visar föreningen NJM främst Nynäsbanans historia.

Sommarmarknad i Godsmagasinet har öppet klockan 10.00-18.00 alla dagar utom måndagar mellan 27 juni och 27 augusti. Föreningen Konst & hantverk visar och säljer hantverk av olika slag.

Sommarmusik i våra kyrkor. Nynäshamns, Sorunda och Ösmo-Torö församling anordnar återkommande konserter under sommaren. Se respektive församling för program.

Landsorts fyr som uppfördes på 1670-talet visas tre gånger dagligen från och med 13 juli till och med 13 augusti. Guidning av Svedtiljas på Landsort klockan 11.00, 13.00 och 15.00. Biljettköp.

6/6 Nationaldagen firas bland annat på Nynäshamns hembygdsgård från klockan från 14.00 med tal, Kulturskolans blåsorkester, folkdansgillet och Nyble allspel. Museerna öppnar klockan 12.00.

10/6 Fjärilarnas dag arrangeras av Nynäshamns naturskyddsförening i Stora Vika. En guidad tur i de artrika fjärilsmarkerna längs kulturstigen vid kalkstensbrottet avgår klockan 11.40. Den 8/7 erbjuds en guidning för att spana in den sällsynta Apollofjärilen.

10/6 Loppis med "Julens hjältar" arrangeras av Horisontens dagliga verksamhet i Stora Vikas tidigare skola. Nya och gamla prylar, fika med hembakat bröd till försäljning klockan 10.00-15.00.

1/7 Musködagarna inleds på lördagen och fortsätter söndag 2/7 klockan 11.00-15.00. Verksamheter öppnar upp under helgen för att få fler att upptäcka vad som erbjuds ute på skärgårdsön.

3/7 Båttur med storytelling avgår från Yxlö fiskeläge klockan 10.00. Berättelser om södra skärgårdens historia. Biljettköp hos Yxlö Tours. Även 11/7, 18/7, 24/7.

8/7 Mamma Mu och kompisen Kråkan kommer till Stadshusplatsen när Stadskärneföreningen arrangerar en familjedag i Nynäshamns centrum från klockan 10.00.

8/7 Hembygdsgdag vid Torö hembygdshus kl 11.00-15.00.

100%

NYNÄSHAMN

100% Nynäshamn är ett lokalt magasin som delas ut till hushåll och företag i hela Nynäshamns kommun samt på Muskö. Våra sommarnummer delas även ut till fritidshus.

Om utdelningen uteblir är vi tacksamma att du meddelar oss genom att skicka e-post till info@100nynashamn.se eller ringa utdelaren SDR 08-504 105 50 (telefonanmälan gäller hushåll, för företagsutdelning anlitas Postnord).

Magasinet finns även att hämta på många platser:

- Coop, Nynäshamns centrum och Spångbro/Sorunda
- Fastighetsbyrån, Fredsgatan 4A
- Folkets hus och Nynäshamns bibliotek, Stadshusplatsen 3
- Ica Supermarket och Priskrossaren, Ösmo centrum
- Nynäshamns besökscenter, Gästhamnen
- Nynäshamns kommuns kontaktcenter, Stadshusplatsen 1
- Sjötelegrafens köpcentrum
- Willys, Nynäsvägen 19-21
- Ösmo Plantshop
- Ett flertal butiker, hotell, restauranger och caféer etc.

Senaste numret och tidigare utgåvor går också att läsa i digitalt format på www.100nynashamn.se

Vill du annonsera i 100% Nynäshamn?

Välkommen att kontakta oss på telefon 070-518 36 95.

Tipsa oss gärna via e-post till: info@100nynashamn.se

HAMMERSTA
FASTIGHETER AB

Industri - och lagerlokaler uthyres i Nynäshamn

Kalvö ind.omr. Teknikervägen 1

Lokaler från 128 kvm till ca. 400 kvm med eller utan övervåning.

Parkerings- / uppställningsplats tillhör lokalen.

Stor takskjutsport samt separat entréingang.

Tillträde under hösten.

Ring för mer information

Tel. 08-409 310 00

www.hammersta.se

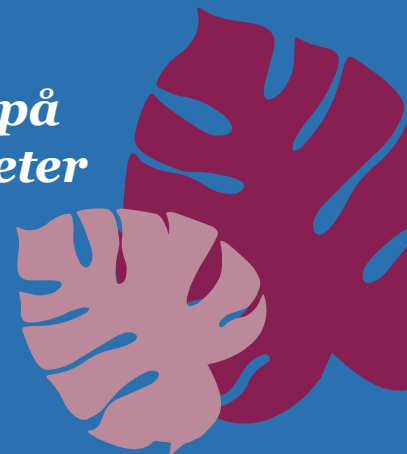
En ekonomisk förvaltare specialiserad på bostadsrättsföreningar och samfälligheter

Hos oss får ni användarvänliga och molnbaserade lösningar för att kunna hantera både styrelsens uppdrag och medlemmarnas avier. Vi tycker inte att moln och smidiga lösningar ersätter människor, vi är en personlig förvaltare som vill ha kontakt med våra kunder. Kom gärna in och säg hej!

brfekonomen

BOSTADSRÄTTSFÖRVALTNING

Fredsgatan 13 i Nynäshamn | info@brfekonomen.se | 08-588 85 740 | www.brfekonomen.se

DITT LOKALA TRYCKERI I NYNÄSHAMN
HAMMARHAGSVÄGEN 26, 08-447 63 50
WWW.MIXGRAFISKA.SE

MIX
GRAFISKA

CopyOdd

EN DEL AV MIX GRAFISKA

DITT LOKALA TRYCKERI I TYRESÖ
ANTENNVÄGEN 2, 08-798 30 70
WWW.COPYODD.SE

Vi producerar ett brett urval av trycksaker. Är du på jakt efter profilmaterial, flyers, foldrar eller visitkort. Etiketter på rulle, affischer, rollups, skyltar och bildkor.

Vi hjälper er med allt från idé till färdig produkt. Vi är även specialister på print och skanning av ritningar.

Kontakta oss för mer information.

Somrigt gubbkryss...

Lös gärna vårt korsord när du får en stund över.
 Eller våra sudoku, genom att placera ut siffrorna 1-9 på spelrådet så att varje siffra bara finns en gång per rad, en gång per kolumn och dessutom bara en gång per större ruta.

Facit på förra numrets klurigheter hittar du här bredvid.
 Lösningar till denna utgåvas korsord och sudoku publiceras i kommande nummer av 100% Nynäshamn, som då även finns tillgängligt på 100nynashamn.se

												KLICK PÅ BIFF	KAN BLOM-MOR OCH BIN	SKINN PÅ NASAN	UR-BLÄST DIMPER SAKER	TOPPAR VESUVIO	ÄR DET SOM SALLAN SES
										JÖSSES FLICKOR							
										DOFT-SÄTTA KAN EKA				SMÖRAR PÅ KREDIT			
										SPAR EFTER RÅN					DRINK KAN AVBÖN ANSIKTET		
													FÄRGAD STRIMMA GÅR BAKÅT				BRUKS-VARA
BLIR SVÅLT BESLUT					SLOGS FÖR FODER FLEMING												
KNIPA FRÅN KREATIV					OFTA PÅ POSTER LÖNE-KRAY												
ELEMEN-TÄRPAR-TIKEL	DÖLJER MAGIS-TER	BLIR HEMLÖS	↓ HAR DOCKOR	↓ INTE ALLS TILLTA-GEN	MÅLDE	SKÄR-NINGS-PUNKT	KAN BORE	BLIR KONST MED LIST								PA KIND OCH I SKOR	
EN SYRAK SPETS LJUD				KRAF-TIGT BYGGDA PRECISA					GRAB-BAR	BILDAT PAKT BILDAR BRITTER							
			SÄTTER NED RUNT ORD				FÄGEL-HUND SJÖNG COUNTRY					ÄR FRÅN VETTET	RASAR VID FOLK-STORM			BRUKAS I EN KVART	
MICKEL-FARA					HAR EGEN KURIR INGÅNG				VINKAR SPUN-NET I SOCKOR		HÅLLER BOM I BÅT INNE						
		SVENSK SES BLÅ OCH GUL KLIPPÖ						BESTYR PORT-KOD								TILL-RÄTTA-LÄGGA	
TRÄ-KÄRL				TILLIN-TETGÖR SAGO-KVINNA						HÖRS I BERGEN							
LITEN AVHAND-LING	PLETI-KOMPLE-MENT PLANA					MISTER BRUKAR DET BASTA				GICK ETT KNÄCKT OBJEKT	SÄKNAS SALLAN PÅ SCEN ÅKRING						
GÖR MAN PÅ TRÅDEN			RIKE SLOG HAN PÅ PIANOT				BLEV VITT KAN RIVAS						VISADE SKAM LÅTER YNKLIKT				
SOM TRETTON IBLAND	VÖRDAS VÅT-MARK				KAN MAN UNDER SONDERA				PROSIT OCH BUTTER I BITAR							GAR VID FARA	
		TYVARSLÅ DÖLJER MASKEN				ROV-LYSTEN SES I UNIFORM					KABLAR UT NYTT SLUTET RUM			BYTERM GENOM-SLAPP-LIG			
UTAN LOV			UPPRE-PAT SIG LUFTIGT ÅK					MUNK-BRODER HA PÅ KANN					RÖ-RELSE I DELHI FLICKA				
		↓ KUNDE BILL HALEY BILDAR RÖTT						SPELMAN FRÅN VINGA SMILA				SOM HUND OCH KATT					
KAN STA I BÄCKEN GE NÄD					SLÄKT MED RUTIG DRÄKT				LUS-HEM				ARM-GÅNG				
MÅL-OMRÅDE			OFTA I TÄRT-FORM				ADAM-SON					KLINGA AV				SVANTE DREJENSTAM	

SUDOKU LÄTT

8		2	9	6				
9	4			1			6	5
1					8	4		
	9	3				7	1	
				9				
		1	4		6		5	
			3	7			9	
6	1			4	5		7	2
	7				9	5		1

MEDEL

	4	2			7	9		
5	1	7				2		
		8			6			
	8			6	1			
7			2	9				3
			1	3	4			
4		1	5					
	5					7	9	

SVÅRT

		5	8		9	1		
7	4				3		8	
		6			7		1	
			9				5	
						7		6
	9		4			3	1	
	5						4	
	2	8	3		6			

BEVÄR SUDOKU ATT SUDOKU	PROCENT TÄRRE LÄRRE	HÄRVI SOM KONTYPP INMÄTEN	STÄNKÅ	YND- PULST	T	ENG- SLEKT SUDOKU	K	ÅRÅGLAD UPP- KVALIDE
B	U	D	F	I	R	M	A	N
DEP- GERA	T	I	L	L	Å	G	N	A
BRUKAR BRÅLÅT	S	L	Å	G	A	D	A	M
P	U	L	S	Å	D	E	R	N
HUVUD- LEDEN	G	A	N	A	R	L	E	D
MÄRKER ÅRSÄNDEN NUMERA	A	D	G	N	A	G	A	
KAN BÅDE ORÖD OCH GERÖD	A	D	G	N	A	G	A	
GEÅR GÅR FÄR FÄR	A	D	G	N	A	G	A	
HÖPPAR TVEGAM	A	D	G	N	A	G	A	
GÖRNY DOKTOR	A	D	G	N	A	G	A	
LITE SPELLE	A	D	G	N	A	G	A	
STÄRKE HÄLLE	A	D	G	N	A	G	A	
PILOT- KRAFT	A	D	G	N	A	G	A	

100% mer sommar kommer

Sommaren har bara börjat – och den fortsätter med 100% Nynäshamn.

I slutet av vecka 28 bjuder vi på ett nytt nummer laddat med skön semesterkänsla, sol & bad och ännu fler äventyr att uppleva i vårt sommarparadis här på södra Södertörn.

Tidigare utgåvor finns i vårt digitala arkiv på www.100nynashamn.se.

KAN MOT VINDEN	STRO LÖVORD	L	BEHOV KORSA DAGAR	ABC-O	KVÄVE	FINNS AV REMYTT	EFTER NOLL VITAMIN	A	D	G	N	A	G	A
T	R	Ä	D	A	N	S	A	R	E	A	S	A	V	
R	O	T	A	R	Ö	E	L	N	E	L	K	R	A	F
B	A	S	T	R	U	M	M	A	B	R	E	R	E	R
P	A	J	B	A	N	K	A	O	E	G	N	A	G	A
P	A	J	B	A	N	K	A	O	E	G	N	A	G	A
G	A	S	A	P	A	N	T	Ö	R	K	A	G		
T	A	R	N	E	E	R								
F	Ö	R	S	K	O	L	A							
S	Å	E	R	E	R	L	Ä							
S	T	E	A	R	I	N	E	T						
E	T	N	A	I	N	A								

SUDOKU LÄTT

1	3	5	9	8	4	7	6	2
2	7	6	5	1	3	9	4	8
4	8	9	7	2	6	1	3	5
5	4	3	6	9	8	2	7	1
6	2	8	1	7	5	3	9	4
9	1	7	4	3	2	5	8	6
7	6	4	2	5	9	8	1	3
3	5	1	8	4	7	6	2	9
8	9	2	3	6	1	4	5	7

MEDEL

1	3	4	7	6	9	5	2	8
8	7	9	2	3	5	6	4	1
6	5	2	8	1	4	7	9	3
2	4	5	1	9	6	8	3	7
9	1	7	5	8	3	2	6	4
3	6	8	4	7	2	9	1	5
7	2	6	3	5	1	4	8	9
5	9	1	6	4	8	3	7	2
4	8	3	9	2	7	1	5	6

SVÅRT

6	3	1	2	8	9	5	4	7
4	7	8	5	6	1	2	3	9
9	5	2	3	4	7	8	6	1
3	6	7	1	5	8	4	9	2
1	8	4	9	2	6	3	7	5
5	2	9	7	3	4	6	1	8
8	9	6	4	7	2	1	5	3
7	4	3	8	1	5	9	2	6
2	1	5	6	9	3	7	8	4

FÖRRA NUMRETS LÖSNING

DIN IT-PARTNER

www.ftech.se | info@ftech.se | 08-520 139 37

URVAL AV TJÄNSTER

- Konsultation och support
- Virtuellt privat server, skräddarsydd efter behov
- Försäljning av hård- och mjukvara
- Behovsanalyser av IT-miljö
- Microsoft 365 med backup
- SharePoint för effektivt gruppsamarbete
- Drift och underhåll till fast pris
- Webbhotell och domänhantering
- Nätverk och säkerhet
- Licenshantering

SÖDERTÖRNS HELHETSLEVERANTÖR AV STORA OCH SMÅ IT-LÖSNINGAR

• **Konstmaterial**
• **Hobbymaterial**
• **Kurser**

i Nynäshamn & online

Besök oss på:

www.konstartera.se

Facebook & Instagram:

konstbutiken Konstartera

Vikingavägen 39

Öppet: Tis-fre 12-18, Lör 11-15

Sommarstängt: 14 juli-7 aug.

konst
art
ERA

NYHET!

Chérie

MIN ÄLSKLING | MY DARLING | MA CHÉRIE

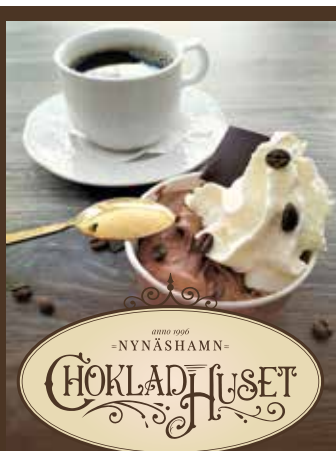

RAKEL & LEA

Smjycken och klockor

Centralgatan 6, Nynäshamn • Webshop: rakelochlea.se

Vardagar 10-18 • Lördagar 10-15 • 08-520 103 51 • Följ oss på

**Choklad-
café & butik**

med egen småskalig
tillverkning sedan 1996.

Glass • Praliner
Nobel-choklad
Bakverk • Presenter

Se vår produktion genom
butikens tittfönster och
njut på vår uteservering.

Hamngatan 5, Nynäshamn. Tel. 08-520 210 80. www.chokladhuset.com

ALLT DU BEHÖVER FÖR HUS & TRÄDGÅRD

I våra nya fina lokaler kan du hyra alla slags byggmaskiner och handla Husqvarnas sortiment av trädgårds och grönytemaskiner. Vi har även en auktoriserad verkstad och utför både reparationer och service på skogs- & trädgårdsmaskiner.

PASSA PÅ!

Just nu är butiken
fylld med flera bra
erbjudanden.

HLL Hyreslandslaget

Teknikervägen 12, 149 45 Nynäshamn

Tel: 08-520 122 34, e-post: nynashamn@hllab.se

Följ oss på Facebook & Instagram
för att se fler erbjudanden!

